OPOLSKIE

Olomoucký kraj

CESTOVÁNÍ ČASEM
PODRÓŻOWANIE W CZASIE

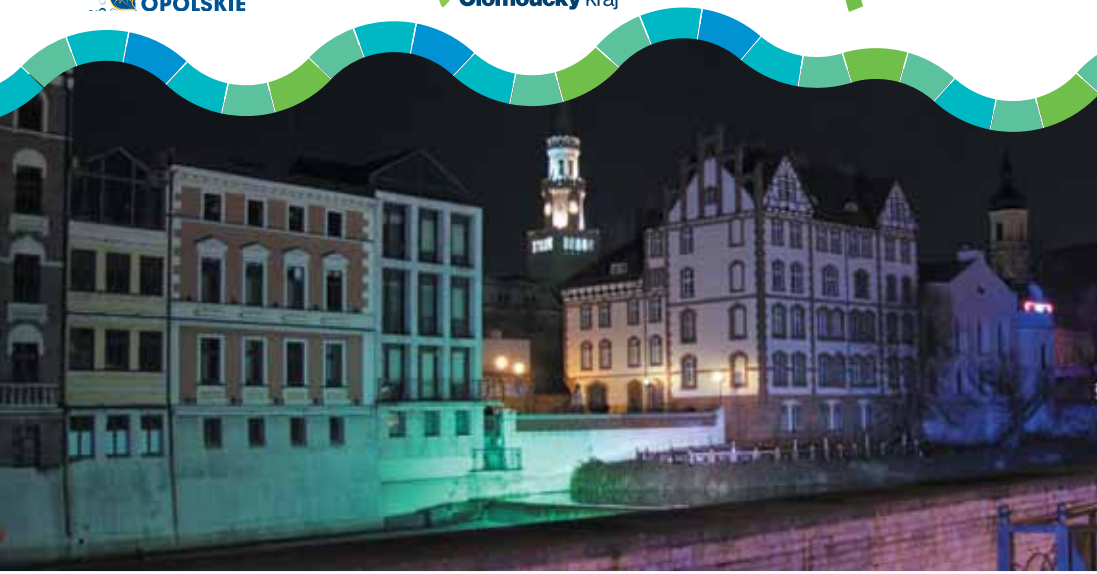

ŚCIEŻKA CZASU
STEZKA ČASU TIME PATH

Przewodnik turystyczny po Województwie Opolskim oraz Kraju Ołomunieckim
Turistický průvodce Opolským vojvodstvím a Olomouckým krajem
Tourist Guide around Opole Voivodeship and Olomouc Region

LATO LÉTO SUMMER

CZ PL Cíl 3/Cel 3 2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

System informacji turystycznej Województwa Opolskiego
Informační centra – Opolské vojvodství
Tourist information center of the opolskie province

OPOLSKIE CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
ul. Żeromskiego 3
Tel./fax: +48 77 44 12 522
info@ocit.pl
www.visitopolskie.pl

BRZEG
Punkt Informacji Turystycznej
w Brzegu
Rynek – Ratusz, 49-300 Brzeg
tel.: +48 774 160 040
www.brzeg.pl

BYCZYNA
Byczyński Punkt Informacji
Turystycznej w Byczynie
ul. Rynek 1, 46-220 Byczyna
tel.: +48 774 134 150 wew. 30
promocja@byczyna.pl
www.byczyna.pl

GŁUCHOŁAZY
Centrum Informacji Turystycznej
w Głuchołazach
pl. Basztowy 4a, 48-340 Głuchołazy
tel.: 77 43 91 453
cit@glucholazy.pl
www.głuchołazy.pl

PUNKT INFORMACJI TURYSTYCZNEJ GMINY LEŚNICA
Informacja turystyczna Góra Św. Anny
ul. Rynek 8, 47-154 Góra św. Anny
tel.: +48 774 026 558
turystyka@lesnica.pl
www.lesnica.pl

KAMIEŃ ŚLĄSKI
Centrum Informacji Turystycznej
Gminy Gogolin w Kamieniu Śląskim
ul. Pl. Myśliwca 5, 47-325 Kamień
Śląski
tel.: +48 774 671 329,
+48 506 063 455
cit@kamienslaski.pl
www.gogolin.pl

KLUCZBORK
Kluczborsko-Oleska Lokalna
Organizacja Turystyczna
ul. Katowicka 1, 46-200 Kluczbork
tel.: +48 774 185 218 wew. 154
www.kolot.republika.pl

KORFANTÓW
Gminne Centrum Informacji
w Korfantowie
ul. Rynek 4, 48-317 Korfantów
tel.: +48 774 343 820
gci@korfantow.pl
www.korfantow.pl

NYSA
Punkt Informacji Turystycznej
w Nysie
ul. Piastowska 19, 48-300 Nysa
tel.: +48 77 43 34 971,
+48 602 654 128
bastion@twierdzanysa.pl
www.informacja-turystyczna.nysa.pl

OLESNO
Punkt Informacji Turystycznej
w Oleśnie
ul. Jaronia 7, 46-300 Olesno
tel.: +48 343 582 438
www.oleskiemuzeum.pl

OPOLE
Miejska Informacja Turystyczna
w Opolu
ul. Rynek 23, 45-015 Opole
tel.: +48 774 511 987
oleskiemuzeum@op.pl
www.opole.pl

PACZKÓW
Centrum Informacji Turystycznej
w Paczkowie
ul. Wojska Polskiego 23 (Dom Kata)
tel.: 77 541 86 61
cit@paczkow.pl
www.paczkow.pl

POKÓJ
Centrum Rozwoju i Promocji Turystyki
w Pokoju
ul.1 Maja 26, 46-034 Pokój
Tel./fax: 77 469 30 32
cript.pokoj@wp.pl

TURAWA
Punkt Informacji Turystycznej
w Turawie, ul. Opolska 33
46-045 Turawa
tel.: +48 77 42 12 044
gbpturawa@o2.pl
www.turawa.pl

CESTOVÁNÍ ČASEM
PODRÓŻOWANIE W CZASIE

www.podrozowaniewczasie.pl
www.cestovanicasem.cz

- Wydano w ramach projektu *Podróżowanie w czasie*, realizowanego z POWT RCz-RP 2007-2013 i współfinansowanego przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)
- Vydáno v rámci projektu *Cestování časem*, který je realizován z OPPS ČR-PL 2007-2013 a je spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF)

Wydawca / Vydal: na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego
Opolmedia, 45-030 Opole, ul. Dwernickiego 4, tel. +48 77 44 100 37, www.opolmedia.pl, biuro@opolmedia.pl

Teksty / texty: Agnieszka Malik, Jan Płaskoń, Comtech
Foto: Agnieszka Malik, Jan Płaskoń, ks. Piotr Maniurka (s. 40), Eva Plutová, m-ARK, archiv Olomouckého kraje

Druk / Tisk: SINDRUK Opole
ISBN: 978-83-924345-5-9

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY / NEPRODEJNÉ

CESTOVÁNÍ ČASEM
PODRÓŻOWANIE W CZASIE

„Ścieżka czasu“ to turystyczna inicjatywa Województwa Opolskiego i Kraju Ołomunieckiego. Obydwa regiony łączy nie tylko sąsiedztwo geograficzne, ale również tożsame korzenie historyczne i kulturalne, co uwidacznia się w zachowanych zabytkach i innych materialnych przejawach ludzkiej działalności. Upływ wieków zmieniał z jednej strony rozdzielone granicą krainy, z drugiej – konserwował patyną czasu minione dzieje. Po zjednoczeniu z Unią Europejską znaleźliśmy się znów na wspólnej ścieżce – ku przyszłości, a zarazem z bogatą spuścizną przeszłości.

Przewodnik po atrakcyjnych miejscach Województwa Opolskiego i Kraju Ołomunieckiego jest drogowskazem dla wszystkich, którzy chcą się spotkać z historią i – być może na nowo – ją odkryć. W codziennym biegu warto nieraz zatrzymać się na chwilę i dotknąć dziejów, które pozostawiły nam tyle wspaniałych pamiątek.

Zachęcamy do odwiedzenia zamków, pałaców, kościołów i innych zabytków sztuki sakralnej, obiektów myśli technicznej, muzeów oraz izb tradycji, uroczych parków i obszarów leśnych. Naturalne bogactwo naszych regionów to gwarancja udanej wycieczki, relaksu oraz rozrywki. Odnajdźmy na ścieżkach czasu to, co czas ocalił dla potomnych.

Pałac w Mosznej
Palác v Moszné
The castle in Moszna

CESTOVÁNÍ ČASEM
PODRÓŻOWANIE W CZASIE

„Cestování časem“ je turistická iniciativa Opolského vojvodství a Olomouckého kraje. Oba regiony spojuje nejen zeměpisné sousedství, ale také stejné historické a kulturní kořeny, což je zřejmé z dochovaných památek a jiných hmotných výtvorů lidské práce. Dlouhá staletí země rozdělené hranicí neustále měnila, avšak zároveň konzervovala patinou času dávná období. Po sjednocení v Evropské unii jsme se ocitli opět na stejné cestě – k budoucnosti a navíc nám v rukou zůstalo bohaté dědictví našich předků.

Průvodce po atraktivních místech Opolského vojvodství a Olomouckého kraje je ukazatelem pro všechny, kteří se chtějí setkat s historií a tak trochu znova ji objevit. V každodenním shonu občas stojí za to na chvíli se zastavit a dotknout se dějin, které nám zanechaly tolik nádherných památek.

Navštivme hrady, zámky, paláce, kostely a jiné sakrální památky, technické památky, muzea, skanzeny, nádherné parky a lesy. Přirozené bohatství našich regionů zaručuje povedený výlet, odpočinek a zábavu. Vraťme se do dávných dob a najděme zde to, co čas zachoval budoucím generacím.

Zamek Bouzov
Hrad Bouzov
The Bouzov Castle

JuraPark Krasiejów
JuraPark v Krasiejowě
JuraPark in Krasiejów

CESTOVÁNÍ ČASEM
PODRÓŻOWANIE W CZASIE

„Time path“ is a tourist initiative of the Opolskie Province and the Ołomuniecki Country. These both regions are connected not only by geographical neighborhood, but also by identical historical and cultural roots, which is reflected in the preserved monuments and other material products of human activity. The lapse of ages changed, on one hand, the countries separated with a border, on the other hand – it conserved the past ages with patina. After joining the European Union, we found ourselves in a common path again – towards the future and with a rich heritage of the past.

A guide for attractive places of the Opolskie Province and Ołomuniecki Country is a map for all those who want to meet the history and to discover it again – probably. In everyday hurry, it is worth stopping for a while and touch the history, which left so many souvenirs for us.

We encourage to visit castles, churches and other monuments of sacra art, items of technical thought, museums and chambers tradition, charming parks and forest areas. Natural richness of the regions is a guarantee of a successful trip, relax and entertainment. In time paths, we will find what time has left for the generations.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie
Městská a obecní veřejná knihovna v Nyse
Municipal and Commune Public Library in Nysa

Zwana „śląskim Rzymem" Nysa jest miastem, które posiada liczne zabytki, zlokalizowane w niepowtarzalnych miejscach. Biblioteka mieści się w byłym „Domu Wagi Miejskiej", datowanym na lata 1602-1604 r. Renesansowy budynek uznawano za jeden z najcenniejszych okazów architektury świeckiej, gdyż zachwycał detalami rzeźbiarskimi oraz mistrzowskimi zdobieniami. W arkadowych podcieniach znajdowała się urzędowa waga towarowa. Mieściła się tu izba miar i wag – w której przechowywano wzorzec łokcia – oraz siedziba administracyjna księstwa biskupiego. Do dziś przetrwały fragmenty polichromii i pomnik Justitii, czyli Sprawiedliwości, czuwającej nad nyskimi kupcami.

Nysa, nazývaná „slezským Římem", je město s mnoha památkami ležící v nádherné krajině. Knihovna sídlí v bývalém „Domě městské váhy" postaveném v letech 1602-1604. Renesanční budova, která je považována za jeden z nejvzácnějších příkladů světské architektury, uchvátí návštěvníky svými řezbářskými detaily a mistrovskou výzdobou. V arkádovém podloubí se nacházela úřední váha na zboží. Byla zde místnost měr a vah a také správní sídlo biskupského knížectví, kde byl uchováván prototyp lokte. Dodnes se zde zachovaly fragmenty polychromie a pomník Justicie, bohyně spravedlnosti, která hlídá nyské kupce.

Nysa, called „Silesian Rome", is the town which has numerous monuments, located in remarkable places. The Library is located in the former „House of Municipal Scales" dated 1602-1604. The Renaissance building was recognized as one of the most precious examples of secular architecture as it was admired due to sculpture details and master ornaments. In arcade sub-shades there was official cargo scales. It was here where the chamber of measurements and scales was located as well as the administration seat of the bishop duchy, where the pattern of the elbow was stored. Until the present day, fragments of polychrome and the monument of Justita, namely the Justice, taking care over the Nysa merchants.

ul. Sukiennicza 2
48-300 Nysa
tel. +48 77 433 27 56
www.migbp.nysa.pl

OPOLSKIE

Wieża Piastowska w Opolu
Piastovská věž v Opoli
Piast Tower in Opole

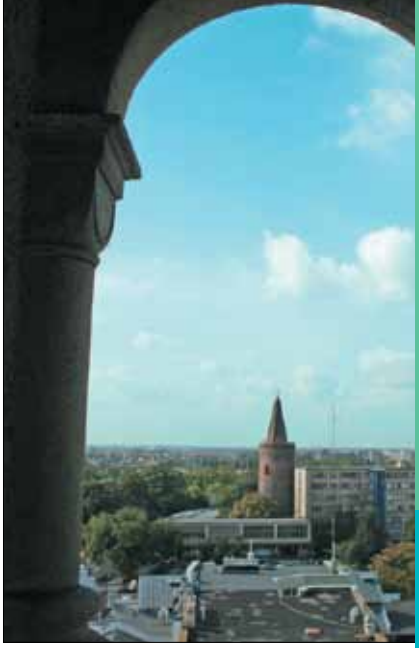

To symbol kojarzący się z udaną obroną województwa opolskiego, gdy miało zniknąć z mapy Polski w czasie reformy administracyjnej w 1998 r. Krzywa wieża z czasów księcia Bolka I odchyla się od pionu o 1,5 stopnia, co wynika z nierówno osiadających fundamentów. Należy do najstarszych zabytków architektury obronnej w Polsce i jest jedyną pozostałością po zamku zburzonym w 1928 r. przez władze rejencji opolskiej. Powodem miały być zbyt duże koszty utrzymania obiektu. W ten sposób został też przesądzony los XIII-wiecznego donżonu. Opolanie postanowili jednak obronić go przed rozbiórką. Pod ich naciskiem prezydent rejencji zmienił decyzję. Warto wejść na szczyt gotyckiej budowli, pokonując ponad 160 schodów, aby zobaczyć panoramę Opola z wysokości 42 metrów.

Symbol připomínající úspěšnou obranu Opolského vojvodství v době, kdy mělo roku 1998 v rámci administrativní reformy zmizet z mapy Polska. Šikmá věž z doby krále Boleslava I. je vychýlena o 1,5 stupně. Její nachýlení způsobily nerovné základy. Věž patří k nejstarším objektům obranné architektury v Polsku a je jedinou památkou po hradu, který v roce 1928 daly zbořit úřady opolského vládního obvodu. Důvodem měly být příliš vysoké náklady na údržbu. Stejný osud čekal i hradní věž ze 13. století. Opolané se však rozhodli, že památku zachrání. Pod jejich nátlakem prezident vládního obvodu změnil své rozhodnutí. Určitě stojí za to zdolat 160 schodů a vystoupat na vrchol věže, odkud se z výšky 42 metrů otevírá nádherné panoráma Opole.

This is the symbol associated with the successful defense of the opolskie province, when it was to disappear from the map of Poland during the administration reform in 1998. The curve tower from the times of the duke Bolek I deviates from the perpendicular by 1,5 degree which results from unequally settling foundations. It belongs to the oldest monuments of the defensive architecture in Poland and is the only remnant after the castle demolished in 1928 by the authorities of the opolska notaries. The cause was to be high costs of the facility's maintenance. In this way, the fate of the 13th century donjon was to be determined. The inhabitants of Opole decided, however, to defend it against disassembly. Under their pressure, the president of the notary changed his decision. It is worth reaching the top of the Gothic building, overcoming over 160 steps in order to see the panorama of Opole from the height of 42 meters.

OPOLSKIE

ul. Piastowska 14
46-020 Opole
tel. +48 77 452 42 24
www.opole.pl

Stare miasto wraz z ratuszem w Brzegu
Historické centrum s radnicí v Brzegu
Old town with the town hall in Brzeg

Rynek w Brzegu przypomina miniaturę najpiękniejszych centrów europejskich. Otaczające go kamienice prezentują styl gotycki, barokowy i renesansowy. Centralnym punktem jest ratusz wybudowany przez księcia Jerzego II w miejscu gotyckiej budowli, spalonej w 1569 r. To właśnie temu władcy miasto zawdzięcza największy rozkwit. W wielkiej sali stropowej z 1648 r., zachwycającej modrzewiowym wykończeniem sufitu, odbywają się do dziś spotkania miejskie. Podziw budzi także sala rajców wykonana w stylu rokokowym. Atrakcją starówki są kościoły, należące niegdyś do zgromadzeń zakonnych, które na przełomie XII i XIII w. przybywały licznie do miasta. Osiedlili się tu m.in. franciszkanie, joannici i dominikanie.

Náměstí v Brzegu připomíná zmenšeninu historických center nejkrásnějších evropských měst. Měšťanské domy, které jej obklopují, reprezentují gotický, renesanční i barokní styl. Centrálním bodem je radnice, kterou nechal postavit kníže Jiří II. na místě původní gotické budovy, která vyhořela roku 1569. Právě tomuto panovníkovi vděčí město za svůj největší rozkvět. Ve velkém stropním sále z roku 1648, který uchvátí svým modřínovým obložením stropu, se dodnes konají významná městská setkání. Obdivuhodný je i sál konšelů v rokokovém stylu. Velkou atrakcí Brzegu jsou také nejrůznější kostely, které zde zbyly po řeholních řádech. Ty na přelomu 12. a 13. století houfně přijížděly do města. Usadili se zde např. františkáni, johanité nebo dominikáni.

The market in Brzeg reminds the miniature of the most beautiful European centers. The tenements surrounding it present the Gothic, Baroque and Renaissance styles. The town hall built by the duke George the III is the central point thereof, in the place of the Gothic, burnt one in 1569. It is this ruler was is appreciated due to the largest bloom. In the large ceiling room from 1648, admired for the larch finishing of the ceiling, there are municipal sessions held until the present day. Also the sala rajców in the Rococo style deserves admiration. Numerous churches, being the the remnants after the order sessions are the attraction, which at the turn of the 12th and 13th centuries came to the town in numbers. The following orders settled there, i.a. Franciscans, Joanites, Dominicans.

Punkt Informacji Turystycznej
ul. Rynek
49-300 Brzeg
tel. +48 77 416 00 40
www.pit.brzeg.pl

OPOLSKIE

Figura św. Jana Nepomucena w Prudniku
Socha sv. Jana Nepomuckého v Prudniku
The Figure of the St. Jan Nepomucen in Prudnik

Prudnicki Rynek z zabytkowymi kamieniczkami obfituje w symboliczne pomniki, nawiązujące do historycznych wydarzeń. Tuż koło ratusza góruje barokowa kolumna z 1733 r., zwieńczona postacią św. Jana Nepomucena, patrona dobrej spowiedzi, który ochraniał przed powodzią oraz suszą. Trzy lata później u jego stóp dołożono dwie figury aniołów z piaskowca. Na kamiennym cokole wyrzeźbiono nazwiska licznych fundatorów, wśród których znajduje się, m.in. ówczesny burmistrz i rajcy miejscy. Miłośnicy łamigłówek zatrzymują się przy postumencie, aby rozszyfrować zakodowane daty związane z życiem świętego. Kilkanaście metrów dalej znajduje się Kolumna Maryjna z końca XVII w., przypominająca o ofiarach dżumy w 1624 r. Jej fundatorem był notariusz miejski.

Prudnické náměstí s historickými měšťanskými domy je bohaté na symbolické památníky připomínající dávné události. Těsně vedle radnice se tyčí barokní sloup z roku 1733 ozdobený sochou sv. Jana Nepomuckého, patrona dobré zpovědi, který měl chránit město před povodněmi a suchem. O tři roky později byly k jeho nohám přidány dvě pískovcové sochy andělů. Na kamenném podstavci jsou vyryta jména mnoha dárců, mezi nimiž nechybí např. tehdejší starosta a měšťští konšelé. Milovníci hlavolamů se zastavují u postavce a snaží se rozšifrovat zakódovaná data spojená se životem svatého. Asi o dvacet metrů dále se nachází Mariánský sloup z konce 17. století připomínající oběti moru z roku 1624. Sloup nechal postavit městský notář.

The Prudnik Market with monumental tenements is rich in symbolic monuments associated with the historical events. Just near the town hall, there is a Baroque column from 1733 finished with the figure of St. Nepomucen, the patron of good confession, which protected against flood and draught. Three years later, at his feet two angel figures from sandstone were placed. On the stone platform, surnames of numerous funders were sculptured, among whom there are, i.a.: the then mayor and municipal notaries. The fans of crosswords stop at the figure in order to decipher the dates connected with the life of the Saint. A dozen of meters further there is the Mary Column from the end of the 17th century reminding the victims of the plague from 1624. The municipal notary was the donor thereof.

Muzeum Ziemi Prudnickiej
48-200 Prudnik
ul. Chrobrego 5
Tel. +48 77 406 80 60
www.prudnik.pl

OPOLSKIE

Stare miasto oraz ratusz w Paczkowie
Historické centrum s radnicí v Paczkově
The old town and the town hall in Paczków

Nieprzypadkowo mała miejscowość na południu Opolszczyzny zyskała miano polskiego Carcassonne, porównywalnego do najpiękniejszego średniowiecznego kompleksu we Francji. Centrum Paczkowa otaczają mury z XIV w. o długości ponad 1,2 km, sięgające nawet 7 m wysokości. Do naszych czasów zachowało się aż 19 baszt spośród 24, trzy wieże bramne oraz Brama Nyska. Na Wieży Wrocławskiej znajduje się punkt widokowy, z którego można podziwiać panoramę okolicy. Perełką tego 8 tys. miasta jest XVI-wieczny ratusz z zabytkową salą posiedzeń. Do najlepiej zachowanych na Śląsku należy renesansowa wieża ratuszowa z zegarem datowanym na 1858 r., wykonanym przez słynnego zegarmistrza z Głogowa Carla Weissa.

Není náhodou, že malé městečko na jihu Opolského vojvodství získalo název „polské Carcassonne“ - svou krásou může směle soutěžit s nejkrásnějším středověkým komplexem ve Francii. Centrum Paczkowa je obklopeno hradbami ze 14. století, dlouhými 1,2 km, které místy dosahují až 7 m výšky. Do našich dob se zachovalo 19 bašt z původních 24, tři věže s bránou a Nyská brána. Na Wrocławské věži se nachází vyhlídka, odkud můžete obdivovat panoráma širokého okolí. Perlou tohoto města je radnice ze 16. století s historicky cenným zasedacím sálem. K nejlépe zachovalým stavbám svého druhu ve Slezsku patří renesanční radniční věž s hodinami z roku 1858, které zhotovil slavný hodinářský mistr Carl Weiss z Głogowa.

A small town in the south of the Opolski region, not by coincidence, was called the Polish Carcassonne, comparable to the most beautiful medieval complex in France. The center of Paczków is surrounded by the walls from the 14th century with the length of over 1,2 km reaching even 7 m. Until our times, as many as donjons out of 24, three gate towers and the Nysa gate were preserved. On the Wrocławska Tower there is a view point, from which one may admire the panorama of the whole area. The pearl of the 8 thousand town is the 16th century town hall with the monument al hall of session. The best preserved ones in the Silesia region include the renaissance town hall tower with the clock dated 1858 performed by the famous clockmaker from Głogów Carl Weiss.

Centrum Informacji
Turystycznej
ul. Wojska Polskiego 23
48-370 Paczków
Tel. +48 77 541 86 61
www.paczkow.pl

OPOLSKIE

Ratusz w Głogówku
Radnice v Głogówku
The town hall in Głogówek

Miejscowość położona nad rzeką Osobłogą słynie z kompleksu zamkowego należącego przed wiekami do rodziny Oppersdorffów oraz kaplicy loretańskiej z 1630 r. Stanowi ona replikę domu Matki Bożej z Loretto we Włoszech. Renesansowy ratusz z 1608 r. idealnie wkomponowano w malutki ryneczek. Autorem sztukaterii oraz polichromii jest Franciszek Sebastini z Moraw. Sala posiedzeń zachwyca kolebkowym sklepieniem oraz siedmioma freskami, powstałymi w 1942 r. Przedstawiają najważniejsze wydarzenia historyczne z dziejów Głogówka. Magistratu strzeże opiekun strażaków św. Florian oraz św. Jan Nepomucen, patron mostów. Warto zwrócić uwagę na zabytkowe kamieniczki i wykonaną z piaskowca kolumnę maryjną z XVII w.

Město ležící na řece Osoblaze je známé svým zámeckým komplexem rodu Oppersdorfů a loretánskou kaplí z roku 1630, která je kopií poutního chrámu Panny Marie v italském Lorettu. Maličké náměstí ideálně doplňuje renesanční radnice z roku 1608. Autorem štukové výzdoby a polychromie je František Antonín Šebesta z Moravy. Zasedací sál zaujme návštěvníky svou valenou klenbou a sedmi freskami z roku 1942, které znázorňují nejdůležitější události v dějinách Głogówku. Magistrát střeží sv. Florian - patron hasičů a sv. Jan Nepomucký - patron mostů. Za zhlédnutí stojí historicky cenné měšťanské domy a pískovcový mariánský sloup ze 17. století.

The town is located at the Osobłoga river famous for a castle complex belonging to the Oppersdorff family and the Loretan chapel from 1630. It constitutes the replica of the house of the Mother of God from Loretto in Italy. The renaissance town hall from 1608 was ideally composed into the small market. The author of the moulding and polychromy is Franciszek Sebastini from Morawy. The hall of sessions is admired due to cradle ceiling and seven frescos, created in 1942. They present the most important historical events of Głogówek. The magistrate is protected by St Florian, the patron of firemen and St Nepomucen, the patron of bridges. One should pay attention to monumental tenements and the Mary column from 17th century performed of sandstone.

Muzeum Regionalne
ul. Słowackiego 1
48-250 Głogówek
tel. +48 77 437 35 00
www.muzeum.glogowek.pl

OPOLSKIE

Municipal monuments, castles, palaces
Městské památky, hrady a zámky
Zabytki miejskie, zamki, pałace

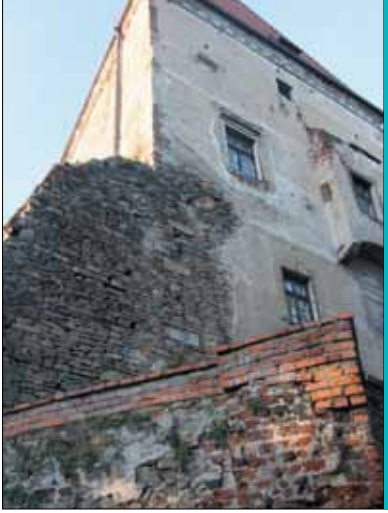

Zamek w Otmuchowie
Hrad v Otmuchově
Castle in Otmuchów

Na szczycie wzniesienia góruje średniowieczna masywna bryła zamku. Przez wiele wieków był on ulubioną siedzibą biskupów wrocławskich. Tu właśnie gromadzili swoje kosztowności, co przyczyniało się do częstych grabieżczych najazdów. W 1810 r., po sekularyzacji dóbr kościelnych, właścicielami zniszczonego zamku została rodzina Huboltów, która przywróciła mu dawną świetność. Do naszych czasów zachowała się cela głodowa z napisami wyżłobionymi palcami więźniów i zapadnia z ruchomym kawałkiem podłogi, gdzie skazaniec spadał z wysokości 20 m wprost na zaostrzone żerdzie. W sali rycerskiej można zobaczyć wnękę kominkową, służąca do podsłuchiwania rozmów szlachciców goszczących na zamku. Otmuchów to idealne miejsce wypadowe podczas wypoczynku nad Jeziorem Otmuchowskim i Nyskim.

Na vrcholku kopce činí masivní středověká budova. Ta byla po celá staletí oblíbeným sídlem vratislavských biskupů. Právě zde hromadili biskupové své bohatství, které sem přitahovalo četné nájezdníky. Roku 1810, po sekularizaci církevního majetku, se novými majiteli hradu stali šlechtici z rodu Huboltů, kteří mu vrátili dávný lesk. Uvnitř hradu se dodnes dochovala hladomorna s nápisy vyškrábanými prsty vězňů a propadliště s pohyblivým kusem podlahy, z něhož odsouzenec padal 20 metrů přímo na zaostřenou žerď. V rytířském sále existuje dodnes krbový výklenek sloužící k odposlouchávání rozhovorů šlechticů, kteří přijeli na návštěvu. Otmuchów je ideálním východiskem pro výlety, neboť leží mezi Otmuchowským a Nyským jezerem.

On the top of the hill, there is a medieval, massive rock. For many centuries it had been a favourite seat of the Wrocław bishops. It was there where they collected their treasures, which contributed to numerous conquers. In 1810, after secularization of church goods, the new owners of the destroyed castle became the Hubolts family, which restored former greatness thereto. Until the present day, the hunger room was preserved with the inscriptions carved with fingers by the prisoners and the falling room with the moveable piece of the floor, from which the convict fell directly from 20 m onto sharp rods. In the knight room, there is a fireplace insert until the present day, intended for overhearing conversations of the nobles, present in the castle. Otmuchów is an ideal place for trips located between the Otmuchowskie and Nyskie Lakes.

ul. Zamkowa 4
48-385 Otmuchów
tel. +48 77 431 51 48
www.zamek.otmuchow.pl

OPOLSKIE

Pałac w Mosznej
Palác v Moszné
The castle in Moszna

Wzniesiony w XIX w. obiekt wygląda jak z bajki: znajduje się w nim na wzór kalendarza 365 komnat, a bryłę wieńczy 99 wież, gdyż według przekazów tyle właśnie posiadłości miał właściciel pałacu hrabia Franz Hubert von Thiele-Winckler. W parku o powierzchni ponad 100 ha odbywały się polowania, na których gościł pruski król Fryderyk Wilhelm IV. Dziś najwięcej turystów przybywa do Mosznej pod koniec maja, żeby podziwiać niepowtarzalne magnolie i rododendrony. Do atrakcji należy przejażdżka powozami z czasów Thiele-Wincklerów czy nocleg w zabytkowych komnatach. Tradycją są coroczne plenerowe koncerty „Muzycznego Święta Kwitnącej Azalii". Moszna słynie też ze stadniny koni szlachetnej krwi, z której wierzchowce brały udział m.in. w letniej olimpiadzie w Pekinie.

Objekt z 19. století vypadá jako z pohádky - po vzoru kalendáře se v něm nachází 365 komnat a celý objekt zdobí 99 věží. Právě tolik usedlostí měl podle legendy majitel paláce - hrabě Franz Hubert von Thiele-Winckler. V parku o rozloze přes 100 ha se konaly lovy, kterých se účastnil i pruský král Fridrich Vilém IV. Dnes se do Moszné vydává nejvíce turistů koncem května, kdy zde kvetou neobyčejně krásné magnólie a rododendrony. Ke zdejším atrakcím patří také projížďka povozy z doby Thiele-Wincklerů nebo nocleh v historických komnatách. Uměleckou tradicí se staly každoroční koncerty „Hudebního světa kvetoucí azalky". Moszna se proslavila také svým stádem ušlechtilých koní. Někteří jedinci se dokonce účastnili olympiády v Pekingu.

The facility erected in the 19th century looks like from a fairytale: there is a pattern from the calendar thereon of 365 rooms and the rock is finished with 99 towers, as in accordance with the legend, it is the number of the possessions held by the owner of the palace – the count Franz Hubert von Thiele-Winckler. In the park with the area of over 100 ha there were hunting event, during which the Prussia king Frederick Wilhelm IV was present. Until today, the most tourists come to Moszna at the end of May in order to admire unique magnolias and rhododendrons. The attractions include the trip with carriages from the times of Thiele-Wincklers or the night in monuments rooms. Annual field concerts of „the Music Holiday of the Blooming Azalea" created an artistic tradition. Moszna is also famous for the stud of horses of valuable blond, the saddle-horses of which participated, i.a. in the summer Olympic Games in Pekin.

OPOLSKIE

Moszna, ul. Zamkowa 1
47-370 Zielina
tel. +48 77 466 84 18
www.moszna-zamek.pl

Pałac w Kamieniu Śląskim
Palác v Kamieni Šląském
The Palave in Kamień Śląski

Do barokowego pałacu w Kamieniu Śląskim co roku zmierzają tłumy pielgrzymów, którzy chcą zobaczyć miejsce urodzenia św. Jacka z rodu Odrowążów, założyciela zakonu dominikanów w Polsce. Z miejscowości tej wywodzi się również bł. Czesław oraz bł. Bronisława, żyjący w XIII w. Zabytkowy obiekt stracił swój rezydencjonalny charakter po zniszczeniach II wojny światowej. Pożar w 1971 r. przemienił go w ruinę, ale w latach 90. XX w. w ciągu zaledwie kilku lat został wskrzeszony do życia. Z wielkim pietyzmem i dbałością o szczegóły odrestaurowano wnętrza pochodzące z przełomu XVII i XVIII w. Pałac otacza park krajobrazowy, a w zabytkowych pomieszczeniach folwarcznych działa centrum rehabilitacyjno-wypoczynkowe „Sebastianeum Silesiacum".

K baroknímu paláci v Kamieni Šląském míří každoročně davy poutníků, kteří touží navštívit místo narození sv. Hyacinta (Jacka), zakladatele řádu dominikánů v Polsku. Z tohoto místa pocházeli také blahoslavený Česlav a blahoslavená Bronislava, kteří žili ve 13. století. Historicky cenný objekt ztratil svůj charakter rezidence po škodách utrpěných během 2. světové války. Požár roku 1971 jej změnil v trosky, ale v 90. letech 20. století byl paláci během pouhých několika let vrácen jeho někdejší lesk. S velkou pietou a pečlivostí byly restaurovány interiéry z přelomu 17. a 18. století. Palác je obklopen krajinářským parkem a v historických hospodářských budovách funguje rehabilitační a rekreační centrum „Sebastianeum Silesiacum".

Every year thousands of pilgrims go to the Baroque palace in Kamień Śląski, who want to reach the birthplace of St Jacek from the Odrowążów family, the founder of the Dominicans order in Poland. Also the blessed Czesław and the blessed Bronisława, living in the 13th century, come from the town. The monumental facility lost its residential nature after destructions suffered during the WWII. The fire in 1971 transformed it into the ruins, but in the 90s of the 20th century during only a few minutes it was brought back to life. With huge care and devotion to details, the interiors coming from the turn of 17th and 18th centuries were restored. The palace is surrounded by the landscape park, and in the monumental rooms, there is a rehabilitation-leisure „Sebastianeum Silesiacum" center operating.

ul. Parkowa 1a
47-325 Kamień Śląski
tel. +48 77 467 11 20
www.kamien.biz

OPOLSKIE

Zamek w Rogowie Opolskim
Hrad v Rogově Opolském
The castle in Rogów Opolski

Twierdza usadowiona wśród bagiennych terenów skrywa prawdopodobnie niejedną tajemnicę. Starodrzewie parkowe i fosa chroniły przez wieki obiekt przed ciekawskim okiem, wysokie mury – przed nurtami Odry. Być może siedziba ta faktycznie należała do najbardziej tajemniczego z zakonów. Po templariuszach miały pozostać podziemne korytarze łączące budowlę ze strażnicą Tempelberg w Obrowcu i zamkiem w krapkowickim Otmęcie. Dotychczas ich nie odnaleziono, tak samo jak legendarnych bogactw. Średniowieczne mury kryją jednak bezcenne skarby, udostępnione zwiedzającym. To starodruki, mapy czy rękopisy na pergaminie. Ciekawostką jest list lorda Byrona do właściciela zamku Paula von Haugwitza i mapa drzeworytowa Śląska z 1545 r., wydana w Bazylei.

Pevnost ležící uprostřed bažin skrývá nejedno tajemství. Staré parkové dřeviny a příkop po celá staletí chránily objekt před zvědavými pohledy nevítaných hostů, vysoké zdi zase před vlnami Odry. Hrad patřil zřejmě k nejtajemnějším sídlům mnišských řádů. Po templářích zde měly zůstat podzemní chodby spojující strážní objekt Tempelberg v Obrowci s hradem v krapkowickém Otmětu. Chodby ani legendární poklady však nebyly dosud nalezeny. Středověké hradby však skrývají cennosti nesmírné hodnoty, které dnes mohou obdivovat i turisté. Jedná se o prvotisky, mapy a rukopisy na pergamenu. Zajímavostí je dopis lorda Byrona majiteli hradu Paulu von Haugwitzovi nebo mapa Slezska vyrytá do dřeva z roku 1545, která byla vydána v Basileji.

The rock is hidden among swamp areas, keeping many secrets. Park mature forests and moss surrounding it protected it against inquiring eyes for ages. High walls – against the water of the Odra River. The seat may have belonged actually to one of the most mysterious of orders. After the presence of the Teutonic knights, underground corridors were to be found connecting the guard post Tempelberg in Obrowiec with the castle in krapkowicki Otmęt. They were not found so far the same as legendary wealth. The medieval walls hide however, precious treasures, made available for tourists. These include old-prints, maps or manuscripts written on the parchment. An interesting thing is the letter of the lord Byron to the owner of the castle Paul von Haugwitz whether the woodcut map of Silesia from 1545 was issued in Basilei.

ul. Parkowa
47-312 Rogów Opolski
tel. +48 77 467 21 08
www.rogow.wbp.opole.pl

OPOLSKIE

Kanał Młynówka w Opolu
Kanál Młynówka v Opoli
Channel of Młynówka in Opole

Nazwa kanału wywodzi się od dwóch młynów: miejskiego i zamkowego, znajdujących się w XVIII w. po obu stronach nadbrzeża. Jest to jeden z bardziej urokliwych zakątków Opola, poprzecinany kilkoma mostami. Wzmianka o najstarszym pochodzi z 1421 r. Najciekawszym z nich jest most groszowy (tzw. zielony) z 1906 r., na którym pobierano opłaty za przejście. Turystów przyciąga „Opolska Wenecja", szczególnie urokliwa wieczorową porą, gdy podświetlone kamieniczki odbijają się w wodach Młynówki. W 1886 r. powstała śluza, dzięki której do 1913 r. rzeka pełniła rolę portu przeładunkowego. Jej funkcję przejął nowo wybudowany port rzeczny w Zakrzowie.

Název je spjat se dvěma mlýny - městským a hradním, které v 18. století stály na obou březích. Jedná se o jedno z nejkouzelnějších zákoutí Opole, které protíná několik mostů. Nejstarší z nich je poprvé zmiňován roku 1421. Nejzajímavějším mostem je grošový most (tzv. zelený) z roku 1906, kde se vybíraly poplatky za průchod. Turisty lákají „Opolské Benátky" - zvláště večer, kdy se osvětlené staré měšťanské domy odrážejí ve vodách Młynówky. Roku 1886 zde vzniklo zdymadlo, díky němuž řeka do roku 1913 plnila funkci překládkového přístavu. Jeho roli pak převzal nově vybudovaný říční příslav v Zakrzowě.

The name originates from two mills: municipal and castle, located in the 18th century on both sides of the coast. It is one of the most charming corners of Opole, cut through with a few bridges. A note about the oldest one comes from 1421. The most interesting of them is the bean bridge (so called green one) from 1906, on which the entrance fees were collected, The tourists are attracted by „Opolska Venice", especially charming in the evening, when lit tenements are reflected in the waters of Młynówka. In 1886, the hatch was created, due to which until 1913 the river used to fulfill the role of the loading port. Its function was taken over by the newly constructed river port in Zakrzów.

Opolskie Centrum Informacji Turystycznej
ul. Żeromskiego 3
45-053 Opole
Tel. +48 77 441 25 22
www.visitopolskie.pl

Zespół fontann i kolumn barokowych w Ołomuńcu
Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci
Complex of mountains and Baroque columns in Ołomuniec

Dzieła zaliczane do tego zespołu powstawały w ciągu siedemdziesięciu lat i stanowią jeden z podstawowych elementów decydujących o wyglądzie Ołomuńca. Są to Fontanna Herkulesa (1687-1688), Fontanna Cezara (1725), Fontanna Neptuna (1683), Fontanna Jowisza (1735), Fontanna Merkurego (1727), Fontanna Trytonów (1709), Kolumna Trójcy Przenajświętszej (1716-1754) oraz Słup Maryjny (1716-1723). Zespół stanowi świadectwo budowlanego i artystycznego rozwoju miasta, które w okresie wojny trzydziestoletniej zostało prawie w całości zniszczone. Najwspanialsza jest Kolumna Trójcy Przenajświętszej, uznana w 2001 r. za zabytek światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

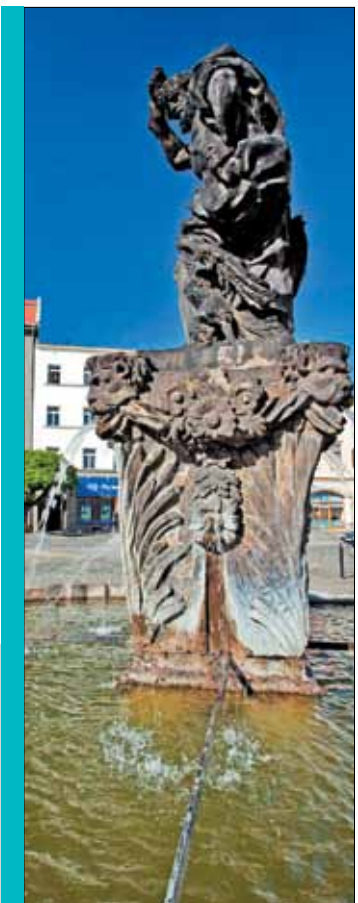

Díla z tohoto souboru vznikala po dobu sedmdesáti let a představují jeden ze základních prvků určujících tvář Olomouce. Jedná o Herkulovu kašnu (1687-1688), Caesarovu kašnu (1725), Neptunovu kašnu (1683), Jupiterovu kašnu (1735), Merkurovu kašnu (1727), kašnu Tritonů (1709), Čestný sloup Nejsvětější Trojice (1716-1754) a Mariánský sloup (1716-1723). Jsou dokladem stavebního a uměleckého rozvoje města, které bylo v období třicetileté války téměř zničeno. Nejvýznamnější je Čestný sloup Nejsvětější Trojice, který byl v roce 2001 prohlášen za památku světového kulturního dědictví UNESCO.

The works of art included into the complex were created within seventy years and constitute one of the basic elements defining the shape of Ołomuniec. These are the Fountain of Hercules (1687-1688), the Fountain of Caesar (1725), the Fountain of Napoleon (1683), the Fountain of Jupiter (1735), the Fountain of Mercury (1727), the Fountain of Tritons (1709), the Column of Saint Trinity (1716-1754) and Mary Post (1716-1723). The complex xonstitutes the proof of construction and artistic development of the town, which during the thirty-year war was almost completely destroyed. The Column of the Saint Trinity is the most beautiful, which in 2001 was recognized as a monument of the world cultural heritage of UNESCO.

Informační centrum Olomouc
Horní náměstí
779 11 Olomouc
Tel. +420 585 513 385
www.olomouc.eu

Olomoucký kraj

Zamek Bouzov
Hrad Bouzov
The Bouzov Castle

Zamek Bouzov został zbudowany na przełomie XIII i XIV w. Od 1696 r. majątek wraz z zamkiem należał do Zakonu Rycerzy Niemieckich, zwanych Krzyżakami. Obecny kształt typowo romantycznej siedziby zyskał po rozległej przebudowie w latach 1895-1910. Obiekt jest w pełni urządzony, a jego wyposażenie stanowią obrazy, dzieła sztuki, zabytkowe przedmioty oraz wykonane na wymiar meble. Dziś to jedna z najbardziej malowniczych budowli w Republice Czeskiej, wykorzystywana często przy realizacjach filmowych. Wznosząca się na zalesionych wzgórzach, niedaleko miejscowości Litovel, jest chętnie odwiedzana przez turystów. W 1999 r. zamek został uznany za narodowy zabytek kultury.

Hrad Bouzov byl založen na přelomu 13. a 14. století. Od roku 1696 patřilo panství s hradem Řádu německých rytířů. Dnešní podobu typického romantického sídla získal hrad po rozsáhlé přestavbě v letech 1895-1910. Hrad je plně zařízen a vybaven obrazy, uměleckými předměty, historickým i na míru vyrobeným nábytkem. Dnes hrad patří mezi nejmalebnější historické stavby v České republice a je vyhledávaným cílem filmařů. To jsou důvody, proč je tato historická dominanta tyčící se na zalesněných kopcích nedaleko Litovle tak hojně navštěvována. Hrad byl v roce 1999 prohlášen za národní kulturní památku.

The Bouzov Castle was erected at the turn of the 13th and 14th centuries. Since 1696, the property with the castle used to belong to the Order of German Knights, namely the Teutonic order. The present shape of a typical romantic seat of the castle was gained after an extensive reconstruction between 1895-1910. The castle is fully decorated and equipped with paintings, works of art, monumental items and tailored furniture. Today, it is one of the most picturesque buildings in Czech Republic and a popular place among movie makers. Therefore, the monument, standing on the forested hills, near town of Litovel, is so frequently visited. In 1999, the castle was recognized as a national monument of culture.

83 25 Bouzov 8
Tel. +420 585 346 202
www.hrad-bouzov.cz

Olomoucký kraj

Zamek Helfštýn
Hrad Helfštýn
The Castle of Helfštýn

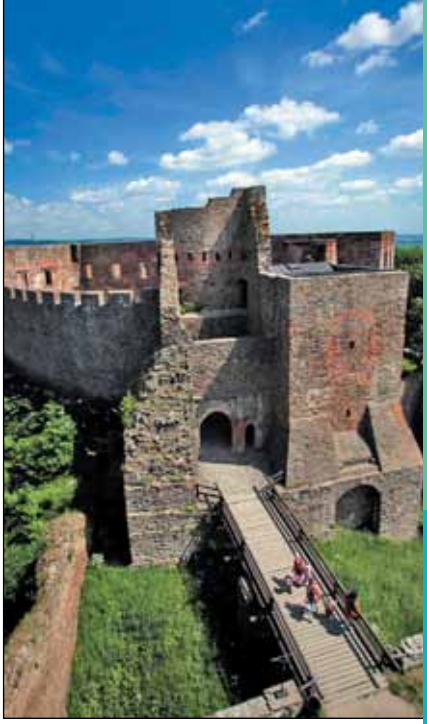

Zamek wzniesiono, by strzegł głównego szlaku na Śląsk. Zapewne też dlatego został usytuowany na zalesionym grzbiecie nad doliną rzeki Bečvy, około 4 km na południowy wschód od Lipníka nad Bečvou. Helfštýn jest jedną z najbardziej rozległych twierdz w Europie Środkowej, prawdopodobnie z najdłuższymi murami na terenie Republiki Czeskiej. Obecnie kompleks stanowi miejsce wielu imprez kulturalnych i społecznych. Najsłynniejszą z nich jest coroczne międzynarodowe spotkanie mistrzów kowalstwa artystycznego Hefaiston. Do odwiedzin zachęca też stała ekspozycja kowalstwa artystycznego i zabytkowa mennica.

Hrad byl postaven za účelem střežit hlavní cestu do Slezska. Snad i proto byl situován právě na zalesněném hřebeni nad údolím řeky Bečvy zhruba 4 km jihovýchodně od Lipníka nad Bečvou. Helfštýn je jedním z nejrozsáhlejších hradů ve střední Evropě s údajně nejdelšími hradebními zdmi na území ČR. V současné době je hradní komplex dějištěm mnoha kulturních a společenských akcí. Nejvěhlasnější z nich je pak každoroční mezinárodní setkání uměleckých kovářů Hefaiston. K návštěvě láká také stálá expozice uměleckého kovářství a historické mincovny.

The castle was erected to protect the route to the Silesia. Therefore, it was surely situated on the forested ridge over the valley of the Bečvy River about 4 km to the southern east off Lipník over Bečvou. Helfštýn is one of the most extensive castles in Central Europe, with probably the longest walls within CzR. Presently, the castle complex constitutes the place of many cultural and social events. The most famous one is annal international meeting of masters of artistic smithy Hefaiston. Permanent exposition of artistic smithy and monumental tenement are also elements of encouragement.

751 32 Týn nad Bečvou
Tel. +420 581 797 093
www.helfstyn.cz

Olomoucký kraj

Zamek Šternberk
Hrad Šternberk
The Šternberk Castle

Dawna średniowieczna twierdza z zachowaną okrągłą wieżą i pozostałościami umocnień urzeka odwiedzających niezwykłą atmosferą. Urokliwym miejscem koło zamku jest park i dzisiejsze podzamcze. Zwiedzający mogą tu podziwiać kolekcję sztuki średniowiecznej, malarstwa renesansowego i barokowego. Bardzo cenne są gotyckie i renesansowe dzieła sztuki wykonane z drewna, witraże, meble i skórzane tapety. Unikatowy jest także zespół pieców kaflowych pochodzących z okresu od renesansu aż do empire. Šternberk oferuje też wgląd w życie nowoczesnej szlachty z początku XX w. Można tam zobaczyć np. nowatorsko zaprojektowaną łazienkę czy secesyjną windę osobową.

Hrad Šternberk, původně obranné středověké sídlo s dochovanou válcovitou věží a zbytky opevnění hlavního paláce, láká návštěvníky nevšední atmosférou. Půvabnou kulisu hradu potom tvoří okolní lesopark a dnešní podhradí. Návštěvníci hradu mohou obdivovat kolekci středověkého umění, renesančního malířství a barokních obrazů. Velmi vzácné jsou gotické a renesanční dřevěné plastiky, vitráže, nábytek, kožené tapety. Unikátní je také soubor kachlových kamen od renesance až k empíru. Hrad Šternberk nabízí i pohled do života moderní šlechty počátku 20. století v podobě moderně řešené koupelny nebo secesního osobního výtahu.

The Šternberk Castle, a former mediewal rock with a preserved round tower and remnants of fortifications of the main palace, astonishes the visitors with charming atmosphere. The charming surroundings of the castle include nearby park and present sub-castle area. The visitors may admire collections of medieval art in the castle, renaissance painting and baroque images. Gothic and renaissance works of art made of wood, stained glasses, furniture, wooden wallpapers are also valuable. A set of tile furnaces coming from the period of renaissance until the empire is also unique. Hrad Šternberk offers an insight into the lie of modern nobility from the beginning of the 20th century, one may see there just even a bathroom designed in a modern style or art nouveu personal lift.

Horní náměstí 6
785 01 Šternberk
Tel. +420 585 012 935
+420 725 718 059
www.hrad-sternberk.cz

Olomoucký kraj

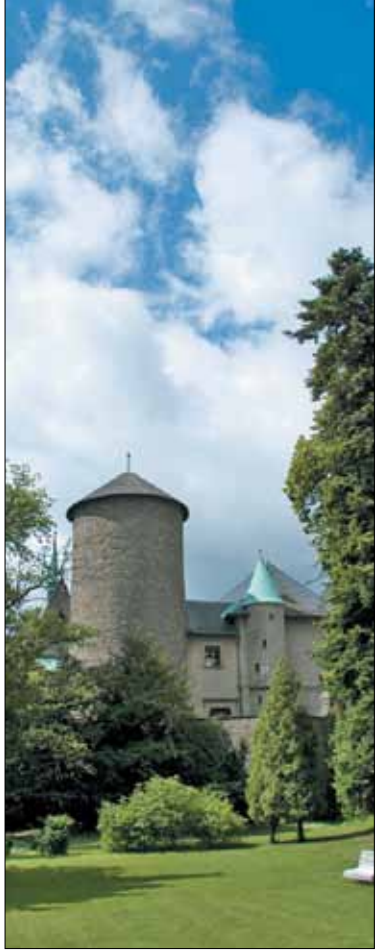

Pałac Náměšť na Hané
Zámek Náměšť na Hané
The Náměšť na Hané Palace

Pełen uroku barokowy pałac znajduje się około 15 km od Ołomuńca. Oprócz kolekcji miśnieńskiej porcelany i zabytkowych mebli można tu zobaczyć bogato zdobione powozy, którymi jeździli biskupi i arcybiskupi ołomunieccy. Pałac jest otoczony francuskim ogrodem na planie koła, z którego w cztery strony świata kierują się lipowe aleje, zapraszając do przechadzki. W okolicy pałacu krzyżują się liczne trasy turystyczne oraz ścieżki rowerowe, stanowiące wyzwanie dla miłośników przyrody i aktywnego wypoczynku.

Půvabný barokní zámek Náměšť na Hané se nachází asi 15 km od Olomouce. Kromě sbírek míšeňského porcelánu a historického nábytku jsou zde k vidění také cestovní a slavnostní bohatě zdobené kočáry, ve kterých jezdili olomoučtí biskupové a arcibiskupové. Zámek je obklopen francouzským kruhovým parkem, z něhož vybíhají do čtyř světových stran lipové aleje, a který tak přímo láká k procházce. Okolí zámku křižují četné turistické trasy a cyklotrasy, které jsou výzvou pro milovníky přírody a pohybu.

A charming, baroque Náměšť na Hané palace is located about 15 km from Ołomuniec. Except for the collection of miśnieńska china and monumental furniture, one can see also travel and celebration, richly decorated carraiges, used by bishops and archibishops from Ołouniec. The palace is surrounded by French garden on the plane of a wheel, from which the lime avenues are located running towards four directions of the world, encouraging for a walk. In the area of the palace, there are numerous tourist tracts and bicycle paths crossing, which constitute a challenge for the fans of nature and movement.

783 44 Náměšť na Hané
Tel. +420 585 952 184
http://zamek.namestnahane.cz

Olomoucký kraj

Zamek Tovačov
Zámek Tovačov
The Tovačov Castle

Charakterystycznym elementem zamku jest Wieża Hiszpańska o wysokości 96 m, z której szczytu rozciąga się niezapomniany widok na okolicę. Zamek jest otoczony wodą i lasami łęgowymi, dlatego w przeszłości był dobrze chronioną twierdzą. Warto zobaczyć przede wszystkim renesansowy portal wieży zamkowej z 1492 r., uważany za pierwsze tego typu dzieło na ziemiach leżących na północ od Alp, ponadto kaplicę z wczesnobarokową sztukaterią, schody w stylu „Wiedeńskiej opery dworskiej" i salę ceremonialną miasta. W zamku urządzono ekspozycję bitwy prusko-austriackiej pod Tovačovem. Można też obejrzeć wiele okazjonalnych wystaw.

Dominantu zámku tvoří Spanilá věž vysoká 96 m, z jejíhož vrcholu se otevírá nezapomenutelná vyhlídka do širokého okolí. Zámek je obklopen z velké části vodou a lužními lesy, proto byl v minulosti dobře chráněnou vodní tvrzí. Za vidění určitě stojí především renesanční portál zámecké věže z roku 1492, považovaný za první renesanční práci v zemích na sever od Alp, dále pak kaple s raně barokní štukaturou nebo schodiště ve stylu „Vídeňské dvorní opery" a obřadní síň města. V zámku je umístěna expozice prusko-rakouské bitvy u Tovačova a je možné zhlédnout také řadu příležitostných výstav.

A characteristic element of the castle is the Spanish Tower with the height of 96 m, from the top of which an unforgettable view can be seen onto the area. The castle is surrounded, in majority, by water and forests, therefore, it was a well protrcted rock on water in the past. First of all, one should see a renaissance portal of the castle tower from 1492 considered as the first renaissance work on the lands North off the Alps, in addition, a chapel with early-baroque stuccowork, stairs in the "Vienna Court Opera" style and the ceremony hall of the town. In the castle, an exposition of the Prussia-Austrian battle near Tovačovem was organized and one can see many occasional exhibitions.

Cimburkova 2
751 01 Tovačov
Tel. +420 581 731 309,
+420 723 334 794
http://zamek.tovacov.cz

Olomoucký kraj

Pałac w Čechách pod Kosířem
Zámek v Čechách pod Kosířem
The Palace in Čechách pod Kosířem

Pałac zbudowany w stylu empire leży na skraju miejscowości, w romantycznie urządzonym parku. Był ulubionym miejscem pobytu znanego czeskiego malarza Josefa Mánesa, który tu odpoczywał i czerpał inspirację. Z czasu jego wizyt zachowało się wiele obrazów oraz szkiców, które są wystawiane w sali poświęconej pamięci artysty. Kompleks pałacowy wraz z parkiem obfitującym w unikatowe drzewa z całego świata jest zabytkiem kultury. W parku warto zobaczyć np. sztuczną jaskinię, a także altanę empirową, która służyła Mánesowi za atelier. W pobliżu zamku znajduje się Muzeum Straży Pożarnej i Muzeum Zabytkowych Powozów.

Zámek v Čechách pod Kosířem byl postaven v empírovém stylu. Nachází se na okraji obce v romanticky laděném parku. Zámek byl oblíbeným místem známého českého malíře Josefa Mánesa, který zde nacházel odpočinek a čerpal inspiraci. Z jeho návštěv se dochovala řada obrazů a studií. Umělcova výtvarná díla jsou vystavena v pamětní síni Josefa Mánesa přímo na zámku. Celý zámecký komplex spolu s parkem s unikátními dřevinami z celého světa je kulturní památkou. V parku je k vidění např. umělá jeskyně nebo empírový altán, který sloužil jako Mánesův ateliér. V blízkosti zámku se nachází Hasičské muzeum a Muzeum historických kočárů.

The Palace in Čechách pod Kosířem was built in the empire style. It lies on the outskirts of the town, in a romantic park. The palace was a favourite place of the famous Czech painter Josef Mánes, who found there rest and from where he took inspiration. There are many paintings and sketches preserved from his visits. The works of the artist are exhibited in the room of memory for Josef Mánes directly in the palace. The whole palace complex with the park and unique trees from the whole world is a monument of culture. In the park it is worth to see, e.g. artificial cave as well as empire garden shed, which was an atelier for Mánes. In the vicinity of the castle, there is a Museum of Fire brigade and Museum of Monumental carriages.

Náměstí T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov

Olomoucký kraj

Zamek Plumlov
Zámek Plumlov
The Plumlov Castle

Charakterystyczny, trzypiętrowy budynek barokowego zamku w Plumlovie wznosi się nad taflą stawu na Podgrodziu. Obiekt powstał w latach 1680-1688 według projektu architekta Karola Euzebiusza z Lichtensteinu, którego zainspirowała twórczość włoskich architektów tamtej epoki. Niezwykły zamek do dziś wywołuje oszałamiające i niezatarte wrażenia. Odbywa się tu wiele popularnych imprez kulturalnych. Zabytek znajduje się w rejonie rekreacyjnym Zapory Plumlovskiej. Malownicza okolica wręcz kusi do romantycznych wędrówek wśród przyrody.

Charakteristická třípatrová budova barokního Plumlovského zámku vyrostla nad hladinou Podhradského rybníka v letech 1680-1688 podle projektu architekta Karla Eusebia z Lichtenštejnu, který se nechal inspirovat slavnými italskými architekty své doby. Neskromné požadavky na stavbu daly vzniknout svérázněmu zámku, který i dnes působí ohromujícím a téměř strhujícím dojmem. Koná se zde řada oblíbených kulturních akcí. Zámek se nachází v rekreační oblasti Plumovská přehrada. Malebné okolí tak přímo láká k romantickým toulkám přírodou.

A characteristic, three-floor building of the baroque castle in Plumlov is erected above the Pond in Podgrodzie (in Czech Podhradský rybník) and was built between 1680-1688 in accordance with the project of an architect Karol Euzebiusz from Lichtenstein, who was inspired by the creativity of Italian architects of that time. Ambitious expectations towards the building made that a wonderful castle was created which also today makes a huge and unspeakable impression. There are many popular cultural events held here. The castle lies in the recreational region of the Plumlov Dam. A picturesque area just invites for romantic trips among the nature.

Zámecká 99
798 03 Plumlov
Tel. +420 773 444 500
www.zamek-plumlov.cz

Olomoucký kraj

Zamek Úsov
Zámek Úsov
The Úsov Castle

Ta pierwotnie gotycka budowla należy do najstarszych na Morawach. Jej właścicielami były kolejno rody Šternberków, Boskoviców, a od roku 1597 Lichtensteinów, którzy polecili wznieść barokowy budynek pałacowy. Mieszczące się tu Muzeum Łowiectwa i Leśnictwa jest oddziałem Muzeum Regionalnego w Šumperku. To jedyna tego rodzaju placówka w Europie Środkowej. Część ponad stuletniej kolekcji stanowią trofea myśliwskie Lichtensteinów, pochodzące z Polski, Włoch, a nawet z odległej Afryki. W najstarszym segmencie zamku zorganizowano interaktywną ekspozycję dla dzieci pn. „Zagadki panów z Vlašimi".

Tato původně gotická stavba patří mezi nejstarší na Moravě. Jako majitelé se zde vystřídali Šternberkové, Boskovicové a od roku 1597 byli vlastníky Lichtenštejnové, kteří nechali vystavět barokní zámeckou budovu. Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov je zařízením Vlastivědného muzea v Šumperku. Jedná se o jedinečné muzeum svého druhu ve střední Evropě. Součástí více než století staré sbírky jsou lichtenštejnské lovecké trofeje pocházející z Polska, Itálie nebo až z daleké Afriky. Pro děti je v nejstarší části hradu umístěna interaktivní expozice Hádanky pánů z Vlašimi.

This initially Gothic building belongs to the oldest ones in Morawy region. The owners were relatively the families of Šternberk, Boskovic, and since 1597 the Lichtenšteins, who ordered to erect a baroque palace building. The Museum of Hunting and Forestry in the Úsov castle is a facility of the Regional Museum in Šumperk. This is the only museum of that kind in Central Europe. The hunting trophies of Lichtenstein coming from Poland, Italy and even remote Africa are a part of over a hundred year old collection. For children, in an older part of the castle, an interactive exposition was organized of Puzzles of men from Vlašimi.

Zámecká 1
789 73 Úsov
Tel. +420 583 435 111
www.usov-muzeum.cz

Olomoucký kraj

Pałac Velké Losiny
Zámek Velké Losiny
The Velké Losiny Palace

Pałac w Velkich Losinach został zbudowany w miejscu pierwotnej twierdzy przez Jana Młodszego z Żerotína w 1589 roku. Cechą charakterystyczną są trzy piętra arkad trzyskrzydłowej budowli, tzw. wysokiego pałacu. Dominuje nad nim sześciopiętrowa wieża. Zwiedzających z pewnością zainteresuje unikalna Sala Rycerska, ozdobiona skórzanymi tapetami, z piecami kaflowymi i zabytkowym kredensem. Do najcenniejszego wyposażenia należą tapiserie z XVII wieku, przedstawiające sceny z mitologii antycznej. Pałac niechlubnie zasłynął procesami czarownic, którymi w latach 1678-1692 kierował inkwizytor František Jindřich Boblik z Edelstadtu.

Zámek ve Velkých Losinách dal zbudovat na místě původní tvrze Jan mladší ze Žerotína již v roce 1589. Charakteristickým znakem zámku jsou trojpodlažní arkády trojkřídlého areálu tzv. vysokého zámku. Dominantou zámku je šestipodlažní věž. Při prohlídce návštěvníky jistě zaujme především unikátní rytířský sál vyzdobený koženými tapetami, kachlovými kamny a historickým příborníkem. K nejcennějšímu mobiliáři patří tapisérie ze 17. století s výjevy z antické mytologie. Zámek je nechvalně proslulý čarodějnickými procesy, které vedl v letech 1678-1692 inkvizitor František Jindřich Boblik z Edelstadtu.

The palace in Velke Losiny was built in the place of the original rock by Jan Młodszy from Žerotín already in 1589. A characteristic feature of the palace are three storeys of arcades of a three-wing facility so called High palace. Over the palace, a six-floor tower dominates. The visitors will surely be interested by the unique Knight Hall, first of all, decorated with leather wallpapers, tile furnaces and monumental cupboards. The most valuable equipment includes upholstery from the 17th century with scenes of antique mythology. The palace is famous for trials of witches, which were conducted between 1678-1692 by inquisitor František Jindřich Boblik from Edelstadt.

Zámecká 268
788 15 Velké Losiny
Tel. +420 583 248 380
www.zamek-losiny.cz

Olomoucký kraj

Zamek Jánský Vrch
Zámek Jánský Vrch
The Jánský Vrch castle

Zabytek kultury narodowej wznosi się na skale niedaleko granicy z Polską, wyraźnie dominując nad miastem Javorník. Historia zamku jest związana z biskupstwem we Wrocławiu, które od 1348 r. było właścicielem obiektu i wraz z nim całej Ziemi Jesenickiej. Zbudowano go jako gród obronny, za czym przemawia położenie i wygląd zamku. Dopiero w XV w. został przekształcony na pałac mieszkalny. Częścią kompleksu zamkowego jest ogród, w którym znajdują się fontanny i źródełka. Zamek Jánský Vrch jest cennym obiektem zabytkowym i jednocześnie chlubą regionu jesenickiego. Znajduje się w nim unikatowa ekspozycja fajek oraz przyborów fajczarskich.

Národní kulturní památka zámek Jánský Vrch se tyčí na skalnatém úpatí nedaleko hranic s Polskem a tvoří tak výraznou dominantu města Javorník. Historie zámku je spjata s biskupstvím v polské Vratislavi, které objekt a s ním i celé Jesenicko vlastnilo od roku 1348. Zámek byl původně zbudován jako hrad, čemuž napovídá jeho poloha i vzhled. Na zámek byl přebudován teprve v 15. století. Součástí zámeckého areálu je také zahrada, ve které se nachází kašny a studánky. Zámek Jánský Vrch je ojedinělým památkovým objektem a zároveň chloubou celé jesenické oblasti. V zámku se nachází jedinečná expozice dýmek a kuřáckých potřeb.

A national monument of culture, the Jánský Vrch castle is erected on the rock, near the border with Poland, expressly dominating above the town Javorník. The history of the castle is connected with the bishopery in the Polish Wrocław, which was the owner of the facility as well as the whole Jesenicka Land since 1348. The castle was initially built as a defensive village, which is proved by its location and appearance. It was rebuilt intoesidential palace as late as in the 15th century. Also the garden is a part of the castle complex, in which there fountains and springs. The Jánský Vrch castle is a precious monument al facility and the pride of the whole Jeseniki region. There is a unique exposition of pipes and pipe items organized in the castle.

790 70 Javorník
Tel. +420 584 440 286
www.janskyvrch.cz

Olomoucký kraj

Bazylika św. Jakuba i Agnieszki w Nysie
Bazilika sv. Jakuba a Anežky v Nyse
Basilica of St Jacob and Agnes in Nysa

Jedna z najcenniejszych budowli sakralnych na Opolszczyźnie jest równocześnie wizytówką Nysy. Średniowieczna świątynia znajduje się w samym centrum miasta. Jej wnętrze kryje sarkofagi biskupów, przypominające misternym wykonaniem te z krakowskiej Kaplicy Zygmuntowskiej. W Bazylice Mniejszej zgromadzono bogaty zbiór śląskich epitafiów i pomników nagrobnych. Warto zajrzeć do czterokondygnacyjnej wieży św. Jakuba, w której znajduje się skarbiec dzieł sztuki złotniczej, szczególnie naczyń liturgicznych. Z tarasu widokowego rozciąga się widok na panoramę miasta. Na czwartym piętrze umieszczono dziewięć dzwonów i zegar z kurantem. Budowa dzwonnicy rozpoczęła się w XV w., ale nie została nigdy dokończona i do tej pory nie powstały dwie ostatnie z zaplanowanych kondygnacji.

Jedna z nejcennějších sakrálních budov v Opolském vojvodství je zároveň vizitkou Nysy. Středověký chrám se nachází přímo v centru města. Jeho interiér ukrývá sarkofágy biskupů, které svým mistrovským provedením připomínají ty z krakovské Zikmundovy kaple. V malé bazilice je shromážděna bohatá sbírka slezských epitafů a náhrobních kamenů. Za návštěvu stojí čtyřpatrová věž sv. Jakuba, v jejímž interiéru najdeme pokladnici prezentující díla zlatnického umění, hlavně liturgické nádoby. Z vyhlídkové terasy se otevírá panorama celého města. Ve čtvrtém patře je zavěšeno devět zvonů a hodiny s hracím strojkem. Výstavba zvonice byla zahájena v 15. století, ale budova nebyla nikdy dokončena a dosud nevznikla dvě plánovaná patra.

One of the most valuable sacral buildings in the Opolski region is the image of the Nysa region at the same time. The medieval temple is located in the city centre itself. Its interiors hide sarcophaguses of bishops, reminding with its appearance those from the Cracov Sigmund Chapel. In the Lower Basilica a rich collection of the Silesian epitaphist and tomb monuments were collected. It is worth seeing the four-storey tower of St Jacob, in which a treasury in hidden, presenting works of golden art, especially church dishes. From the view terrace, there is the city panorama to see. On the fourth floor, nine bells and the chiming clock were collected. The construction of the bell tower was started in the 15th century, but it was never finished and even until now two planned storeys were not built.

pl. Katedralny 7
48-300 Nysa
Tel. + 48 77 433 25 05, wew. 21
www.bazylika-nysa.pl

OPOLSKIE

Sanktuarium Annogórskie – Franciszkański Zespół Klasztorno-Kalwaryjski

Hora sv. Anny - františkánský klášter a chrám s křížovou cestou

Annogórskie Sanctuary – Franciscan Monastery – Calvarian Complex

To jedno z piękniejszych miejsc na Opolszczyźnie, gdzie można kontemplować wśród starych drzew. Franciszkańską świątynię z figurką św. Anny Samotrzeciej, babci Jezusa, co roku odwiedzają tysiące pielgrzymów. Obok kościoła mieści się Grota Lurdzka, powstała w kamieniu wapiennym na pocz. XX w. Otacza ją droga krzyżowa, której każda stacja wykonana jest w innym stylu. Na zboczach wulkanicznej góry wybudowano ponad 40 kaplic poświęconych męce Pańskiej. Pierwsze z nich powstały w latach 1700-1709. Koniecznie trzeba znaleźć trochę czasu, aby przejść ścieżkami kalwaryjskimi. Nie można również ominąć ołtarza papieskiego, wzniesionego w 1983 r., przy którym Jan Paweł II odprawił nieszpory dla ponad milionowej rzeszy pielgrzymów.

Jedno z nejkrásnějších míst v Opolském vojvodství, kde můžete rozjímat ve stínu starých stromů. Františkánský chrám se soškou sv. Anny, Ježíšovy babičky, navštíví každoročně tisíce poutníků. Vedle kostela stojí tzv. Lurdská jeskyně, vytesaná do vápence na počátku 20. století. Jeskyni obklopuje křížová cesta. Každé ze zastavení je postaveno v jiném stylu. Na svazích kopce vulkanického původu stojí přes 40 kaplí zasvěcených Kristovu utrpení. První z nich byly postaveny v letech 1700-1709. Určitě stojí za to najít si trochu času a projít se po stezkách křížové cesty. Minout nelze ani papežův oltář z roku 1983. Právě odtud promlouval Jan Pavel II. k více než milionovému davu poutníků.

This is one of the most beautiful places in the Opolszczyzna region, where one may take a rest among old trees. The Franciscan figure of St Anna Samotrzecia, grandmother of Jesus, is visted every year by thousands of pilgrims. Next to the church there is so called Grota Lurdzka created in the lime stone at the beginning of the 20th century. It surrounded by the cross road, each station of which is constructed in another style. On the slopes of the volcanic mountains, there were over 40 chapels built, devotes to the God's suffering. The first of them were built between 1700-1709. One must find some time to walks through Calvarian paths. One may not also omit the Papal altar, erected in 1983. It was the place from which John Paul II spoke to the million crown of pilgrims.

ul. Klasztorna 6
47-154 Góra Świętej Anny
tel. +48 77 463 09 00
www.swanna.pl

OPOLSKIE

Katedra św. Krzyża w Opolu
Katedrála sv. Kříže v Opoli
The Cathedral of St Cross in Opole

Mury bazyliki na stałe wpisały się w historię Opola. Jej nazwa wywodzi się od relikwii Świętego Krzyża, przekazanych w XI w. przez biskupa wrocławskiego. Miał je otrzymać od św. Emeryka i właśnie wówczas do piastowskiego orła dodano fragment krzyża, zmieniając wygląd herbu miasta. W murach katedry spoczywa ostatni piastowski książę Jan III Dobry. Jego życzeniem było spocząć w kolegiacie gotyckiej, odrestaurowanej po kilku pożarach. W 1998 r. dokonano ekshumacji prochów księcia, które podczas najazdu szwedzkiego zostały przełożone do trumny drewnianej, gdyż ołowianą przetopiono na kule armatnie. W katedrze znajduje się obraz słynący z cudownej mocy. Powstał w XV w. na lipowej desce. W 1983 r. papież Jan Paweł II ukoronował Matkę Boską Opolską w czasie pielgrzymki na Górę św. Anny.

Stěny baziliky jsou nerozlučně spjaty s historií Opole. Její název pochází od relikvií sv. Kříže, které městu v 11. století daroval vratislavský biskup. Ten je měl dostat od sv. Imricha - právě tehdy došlo ke změně znaku. K piastovské orlici byl přidán fragment kříže. Ve zdech katedrály je pochován poslední piastovský kníže Jan III. Dobrý, který si přál být pohřben v gotickém kolegiátním chrámu, restaurovaném po několika požárech. Roku 1998 byla provedena exhumace ostatků knížete. Za války se Švédy byly jeho kosti přeloženy do dřevěné rakve, protože původní olověná rakev byla přetavena na munici pro děla. V katedrále se nachází také obraz proslavený svou zázračnou mocí, který byl namalován v 15. století na lipovou desku. V roce 1983 papež Jan Pavel II. korunoval Pannu Marii Opolskou při příležitosti návštěvy Hory sv. Anny.

The walls of the basilica were for remembered for permanent into the history in Opole. Its name comes from the relics of the Saint Cross, transferred in the 11th century by the Wrocław bishop. It was to be obtained from Saint Emeryk and it was then when a fragment of the cross was added to the Piast eagle, changing the earlier coats of arms. In the walls, the last Piast duke Jan III Dobry is buried, whose wish was to be buried in the Gothic collegiate, restored after a few fires. In 1998, the exhumation of the duke's remains. During the Swedish conquer, they were transferred to the wooden coffin, as the lead one was transformed into the ammunition for cannons. In the cathedral, there is a painting famous for wonderful power. It was established in the 15th century on the lime board. In 1983, the pope John Paul II crowned the Opole Mother of God during the pilgrim on the Saint Anna Mountain.

ul. Katedralna 2
45-007 Opole
tel. +48 77 454 25 79
www.katedra.opole.pl

Opactwo cystersów w Jemielnicy
Opatství cisterciáků v Jemielnici
The Abbey of Cisters in Jemielnica

Intensywny rozwój tych ziem nastąpił wraz z przybyciem cystersów ze śląskich Rud. Średniowieczny klasztor powstał z inicjatywy księcia opolskiego Bolka, a rozbudowę kontynuował jego syn Albert, książę strzelecki, który ufundował świątynię murowaną. Dzisiejszy wystrój ma charakter rokokowy. Szczególną uwagę przykuwa ołtarz główny i 12 bocznych z XVIII w. Z przyklasztornej biblioteki ocalało pięć średniowiecznych woluminów. Przy opactwie bracia zakonni prowadzili szkołę, a w poł. XVIII w. otworzyli również gimnazjum. Powstało kilka młynów, kuźnie, produkowano piwo, uprawiano zboże, hodowano owce, pszczoły i ryby. Średniowieczne mury ciągną się na długości ponad 170 m, a pobliskie stawy upatrzyły sobie łabędzie i kaczki. Wydaje się, że przez wieki nic tu się nie zmieniło. Właśnie tędy biegnie Śląski Szlak Cysterski.

Intenzivní rozvoj regionu nastal s příchodem cisterciáků ze slezských Rud. Středověký klášter vznikl z iniciativy opolského knížete Boleslava a ve výstavbě pak pokračoval jeho syn Albert, kníže ze Strzelců, který dal postavit i zděný chrám. Interiér má dnes rokokovou výzdobu. Zvláštní pozornost si zaslouží hlavní oltář a 12 bočních oltářů z 18. století. Z klášterní knihovny se dochovalo pět středověkých knih. Při opatství řádoví bratři provozovali školu a v polovině 18. století zde otevřeli i gymnázium. Vzniklo zde několik mlýnů, kovárna, mniši zde vařili pivo, zpracovávali obilí, chovali ovce, včely a lovili ryby. Středověké hradby jsou dlouhé 170 m a nedaleké rybníky si oblíbily labutě a kachny. Zdá se, že se tu po staletí nic nezměnilo. Právě tudy vede také Slezská cisterciácká trasa.

An intensive development of the region took place with the coming of Cisters from the Silesia Rud. A medieval monastery was created from the initiave of the Opolski duke Bolek and its development was continued by his son Albert, Strzelecki duke, who gave the funding for the wall temple. The present appearance is of Rococo nature. A special attention should be drawn to the main altar and 12 side ones from the 18th century. Five medieval volumes survived from the monastery library. At the abbey, order brothers conducted a school and in the half of 18th century they opened also gymnasium. A few mills, smithies were established, beer, crops, were produced, sheep, bees were grown, fish was caught. The medieval walls have over 170 m in length and the nearby fish ponds attract swans and ducks. It seems that for ages nothing changed here. It was there where the Silesian Cister Tract is passing.

ul. Wiejska 63
47-133 Jemielnica
ul. +48 77 463 23 16
www.jemielnica.opole.opoka.org.pl

OPOLSKIE

Kościół św. Trójcy w Opolu
Kostel sv. Trojice v Opoli
The Church of Saint Trinity in Opole

Opolscy franciszkanie wpisali się w historię miasta od czasów średniowiecznych. W XIII w. powstał w Opolu trzeci ich klasztor – po Wrocławiu i Krakowie. Gotycka świątynia usytuowana jest tuż obok zabytkowego Rynku, Młynówki i Wieży Piastowskiej. W krypcie grobowej opolskich Piastów zachowało się jedno z najstarszych malowideł ściennych na Śląsku. Polichromia z XIV w. przedstawia scenę ukrzyżowania. W podziemiach pochowano 8 książąt i 5 księżnych opolskich. Spoczywa tu m.in. Władysław Opolczyk i Elżbieta, wnuczka Władysława Łokietka. W kaplicy św. Anny, zwanej Piastowską, uwagę przykuwają XIV-wieczne sarkofagi księżnej Anny i księcia Bolka III. W klasztorze działa sklepik z wyrobami zdrowotnymi braci zakonnych, słynących z produkcji preparatów ziołowych na wszelkie dolegliwości.

Opolští františkáni byli spjati s historií města již od středověku. Ve 13. století vznikl v Opoli jejich třetí klášter - po Vratislavi a Krakově. Gotický chrám stojí těsně vedle hlavního náměstí, Mlynówky a Piastovské věže. V kryptě, kde jsou pohřbeni opolští Piastovci, se dochovala jedna z nejstarších nástěnných maleb ve Slezsku. Polychromie ze 14. století znázorňuje scénu ukřižování. V podzemí je pochováno 8 opolských knížat a 5 kněžen - odpočívá zde mj. Vladislav Opolský a Alžběta, vnučka krále Vladislava Lokýtka. V kapli sv. Anny zvané také Piastovská upoutají pozornost dva sarkofágy kněžny Anny a knížete Boleslava III. ze 14. století. V klášteře funguje také obchůdek řádových bratří se zdravotnickými výrobky, zejména slavnými bylinkami a mastmi na všelijaké neduhy.

The Opole Franciscans have their place in the history of the city since the medieval times. In the 13th century, their third monastery was established in Opole – after Wrocław and Kraków. The Gothic temple is located just near the monumental Market, Młynówka and Piast Tower. In the tom crypt of the Opole Piast Family, one of the oldest wall paintings in Silesia was preserved. Polichromy from the 14th century presents the crucifixion scene. In the undergrounds, there were 8 dukes and 5 Opole duchesses buried, i.a. Władysław Opolczyk and Elżbieta, a granddaughter of Władysław Łokietek. In the chapel of the Saint Anna called Piastowska, two 14th century sarcophaguses draw attention of the Saint Anna and duke Bolek III. In the monastery, there is also a shop with health good manufactured by the order brothers, famous for herbs and ointments for any pains.

pl. Wolności 2
45-018 Opole
tel. +48 77 454 89 09
www.opole.franciszkanie.pl

Kościół Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha w Opolu
Kostel Panny Marie Bolestné a sv. Vojtěcha v Opoli
The Church of Matka Boska Bolesna and St Wojciech in Opole

Opolanie nazywają tę świątynię „kościołem na górce". Żeby do niej dotrzeć od strony Rynku, trzeba minąć Muzeum Śląska Opolskiego i pokonać kilkadziesiąt schodów. Kościół powstał na dawnym wzgórzu zamkowym. Zaliczany jest do najstarszych obiektów w mieście. Jego pochodzenie wiąże się z legendą o św. Wojciechu, który w 985 r. miał głosić tu kazania oraz chrzcić pogan. Historia świątyni jest bardzo burzliwa, ponieważ w 1530 r. dostała się w ręce ewangelików, a zaraz potem cesarz kazał ją zamknąć. Dominikanie odzyskali kościół w 1604 r., ale po sekularyzacji w XIX w. zamieniono go na szpital i magazyny. Wierni powrócili tu dopiero w 1820 r. Zabytek słynie m.in. z XIX-wiecznej kopii obrazu Matki Boskiej Piekarskiej oraz studni, która wedle przekazów powstała za czasów św. Wojciecha.

Opolané tento objekt nazývají „kostel na kopci". Abychom se k němu dostali z náměstí, je potřeba minout Muzeum Opolského Slezska a zdolat několik desítek schodů. Kostel vznikl na dávném hradním návrší a patří k nejstarším objektům ve městě. Jeho původ je spojen s legendou o sv. Vojtěchovi, který zde měl roku 985 kázat a křtít pohany. Historie chrámu je velmi bouřlivá, protože roku 1530 se kostel dostal do rukou evangelíků a hned poté jej císař nařídil zavřít. Dominikáni kostel znovu získali roku 1604, ale po sekularizaci v 19. století v něm byla zřízena část nemocnice a sklady. Věřící se sem vracejí teprve roku 1820. Památka se proslavila zejména kopií obrazu Panny Marie Piekarské a studny, která byla podle legendy vyhloubena za časů sv. Vojtěcha.

The inhabitants of Opole all this facility „the church on the hill". In order to reach it from the market, one must pass the Museum of Śląska Opolskiego and overcome a few dozens of steps. It was established on the former castle hill. It is included into the oldest monuments in the city. Its origins are connected with the legend about Saint Wojciech, who in 985 was to preach and baptize pagans. The history of the temple is very stormy, as in 1530 it was taken over by the Evangelics and just after the emperor told to close it. Dominicans regained the church in 1604, but after secularization in the 19th century it was changed into a part of hospital and warehouses. The people return as late as in 1820. The monument is famous for, i.a., the 19th century copy of painting of the Mother of God of Bakers and the well, which, in accordance with the legend, was created in the times of the St Wojciech.

Pl. Kopernika 12
45-040 Opole
tel. +48 77 454 30 34
www.parafiamatkiboskiej-bolesnejwopolu.trh.com.pl

OPOLSKIE

Kościół pw. św. Mikołaja i św. Franciszka Ksawerego w Otmuchowie

Kostel sv. Mikuláše a sv. Františka Xaverského v Otmuchově

The church of St Nicholas and St Franciszek Ksawery in Otmuchów

Według przekazów, w XII w. istniał w tym miejscu kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Źródła historyczne z tego okresu mówią również o świątyni pw. św. Mikołaja, która po zniszczeniu w wyniku najazdu Husytów i Mongołów została rozebrana w 1435 r. Kolejny kościół konsekrowano w 1466 r., lecz po 34 latach musiano go zburzyć z powodu wad konstrukcyjnych. Obecna budowla powstała pod koniec XVII w. Zaliczana do największych pod względem powierzchni obiektów sakralnych na Opolszczyźnie, została wybudowana w ciągu zaledwie trzech lat dzięki mobilizacji mieszkańców i właścicieli okolicznych majątków. Trzykondygnacyjną fasadę wieńczą dwie wieże o wysokości 47 m. W głównym portalu umieszczono herb fundatora biskupa Franciszka Ludwika oraz kamienną tablicę z nazwiskami pozostałych darczyńców i budowniczych świątyni. Nisze zdobią postaci apostołów.

Podle legend zde ve 12. století stál kostel sv. Jana Křtitele. Historické zdroje z oněch dob mluví také o chrámu sv. Mikuláše, který byl po zničujících mongolských a husitských nájezdech v roce 1435 rozebrán. Další kostel byl vysvěcen roku 1466, avšak po 34 letech musel být z důvodu konstrukčních vad zbořen. Současný chrám vznikl koncem 17. století. Svou rozlohou patří k největším sakrálním objektům v Opolském vojvodství. Byl postaven za pouhé tři roky díky úsilí místních obyvatel a šlechty. Třípodlažní fasádu zdobí dvě věže vysoké 47 m. Na hlavním portálu je umístěn erb zakladatele chrámu, biskupa Františka Ludvíka a kamenná tabule se jmény ostatních dárců a stavitelů kostela. Výklenky zdobí postavy apoštolů.

In accordance with the legend, in the 12th century there was a church in this place of John the Baptist. The historical sources from the period say also about the temple of St Nicholas, which after being destructed as a result of the conquer of Husyci and Mongols, was disassembled in 1435. Another church was consecrated in 1466, but after 34 years it had to be demolished due to construction defects. The present building was created at the end of the 17th century. It is included into the largest ones in terms sacra facilities in opolski region, it was created just within three years due to mobilization of inhabitants and owners of nearby properties. A three-storey façade is finished with two towers of 47 m in height. In the main portal, the coat of arms of the bishop Franciszek Ludwik was placed and the stone plate with the surnames of other donors and builders of the temple. The niches are decorated by the figures of Apostles.

pl. Wolności 1
48-385 Otmuchów
Tel. +48 77 431 53 46
www.otmuchow.info

OPOLSKIE

Bazylika mniejsza Zwiastowania Najświętszej Marii Panny, Svatý Kopeček

Bazilika minor Navštívení Panny Marie, Svatý Kopeček

Minor basilica of Zwiastowanie Najświętszej Marii Panny, Svatý Kopeček

Historie místa se začala psát na počátku 17. století. Jméno, které bude provždy spojováno se Svatým Kopečkem, je Jan Andrýsek. Ten, na základě svého slibu, zbudoval v letech 1629-1633 malou kapli zasvěcenou Panně Marii v lesích na východ od Olomouce. Na místě bývalé kaple z počátku 17. století, za třicetileté války vypálené švédskými vojáky, byl v letech 1669-1679 postaven barokní kostel a v letech 1714 -1717, dostaven do dnešní podoby. Dne 11. dubna 1995 byl papežským dekretem chrám povýšen na „baziliku minor" a 21. května téhož roku jej svou návštěvou poctil papež Jan Pavel II.

Historia tego miejsca sięga początków XVII w. Postacią, która po wsze czasy będzie kojarzyć się ze Świętym Wzgórzem (Svatý Kopeček), jest Jan Andrýsek. To on, dochowując ślubowania, zbudował w latach 1629-1633 w lasach na wschód od Ołomuńca małą kaplicę poświęconą Marii Pannie. W miejscu dawnej kaplicy, spalonej w czasie wojny trzydziestoletniej przez szwedzkich żołnierzy, w latach 1669-1679 zbudowano kościół barokowy, któremu w latach 1714-1717 nadano obecną formę. 11 kwietnia 1995 r. świątynia została papieskim dekretem podniesiona do rangi „basilica minor" (bazyliki mniejszej), a 21 maja tego samego roku odwiedził ją papież Jan Paweł II.

The history of the place goes back to the beginnings of the 17th century. The figure who will be connected with the Holy Hill (in Czech Svatý Kopeček) for ever is Jan Andrýsek. It was him who, keeping his vows, built the chapel devoted to Saint Mary between 1629-1633 in the forests easte off Ołomuniec. In the place of the former chapel of the beginnings of the 17th century, burnt down during the thirty-year war by Swedish soldiers, a baroque church was built between 1669-1679, which was between 1714-1717 was granted a present form. On 11th of April, 1995, the temple, with the papal decree, was raised to the rank of „basilica minor" (minor basilica) and on 21st of May the same year, it was visited by John Paul II himself.

Sadové náměstí 1,
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Tel. +777 742 176
www.svatykopecek.cz

Olomoucký kraj

Ołomuniecki Pałac Arcybiskupi należy do znaczących barokowych budowli na Morawach. To jedyna funkcjonująca obecnie historyczna siedziba biskupia w Europie Środkowej, która jest dostępna dla turystów. Pierwotna rezydencja biskupów z początku XVI w. kilka razy przechodziła przebudowę, przy czym ostatnia została przeprowadzona po pożarze w 1904 r. Pałac zapisał się w historii jako miejsce ważnych wydarzeń, np. w 1848 r. tron objął tu Franciszek Józef I. Spośród wielu znaczących gości należy wymienić papieża Jana Pawła II, który przebywał w pałacu w maju 1995 r. w związku z kanonizacją św. Jana Sarkandra.

Pałac Arcybiskupi w Ołomuńcu
Arcibiskupský palác v Olomouci
The Archbishop palace in Ołomuniec

Olomoucký arcibiskupský palác patří mezi významné barokní stavby na Moravě. Je to jediné plně funkční historické biskupské sídlo ve střední Evropě, které je přístupné veřejnosti. Původní biskupská rezidence z počátku 16. století prošla několika přestavbami, přičemž poslední byla realizována po požáru v roce 1904. Palác se do historie zapsal jako místo konání významných událostí, např. roku 1848 zde usedl na trůn František Josef I. Z mnoha významných hostů můžeme jmenovat např. papeže Jana Pavla II, který zde pobýval v květnu 1995 při příležitosti svatořečení sv. Jana Sarkandera.

The Ołomuniec Archbishop Palace belongs to the significant baroque buildings in Morawy region. This is the only fully operating, historical seat of the Bishop in central Europe, which is available for the public. An original residence of bishops from the beginnings of the 16th century experienced reconstruction a few times, whereas the last one was conducted after the fire in 1904. The palace was recorded in hisotyr as the place for organizing important events, e.g. in 1848 the throne was taken by Franciszek Józef I. From among many significant guests, we can list here, e.g. the pope John Paul II, who stayed here in May 1995 in connection with the canonization of St Jan Sarkander.

Wurmova 9
771 01 Olomouc
Tel. +420 587 405 421
www.arcibiskupskypalac.ado.cz

Olomoucký kraj

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu
Muzeum Opolského Slezska v Opoli
Museum of Śląsk Opolski in Opole

Po sekularyzacji w 1773 r. znajdującego się tu kolegium jezuickiego obiekt przejęła administracja pruska. Pomieszczenia służyły za biura rejencji opolskiej, przez pewien czas znajdował się w nich szpital miejski, a od 1932 r. przeniesione z dawnej fabryk cygar przy Gartenstrasse 12 (obecnie ul. Sienkiewicza) muzeum dzieliło powierzchnię z biblioteką. Obecnie można zobaczyć w placówce imponujące ekspozycje, które przybliżają bogatą i skomplikowaną historię Śląska Opolskiego. Prezentowane są m.in.: zabytki odkryte w trakcie wieloletnich wykopalisk archeologicznych na Ostrówku w Opolu, wyroby rzemieślnicze, militaria czy przekrój regionalnej etnografii. W galerii polskiego malarstwa XIX i XX w. znajdują się obrazy takich mistrzów, jak Jan Matejko, Juliusz Kossak, Józef Chełmoński czy Stanisław Wyspiański. W sąsiadującej z głównym budynkiem kamienicy czynszowej można odbyć prawdziwą podróż w czasie – przez wnętrza mieszkań, w jakich żyli Opolanie od XIX w. do lat 60. wieku minionego.

Po sekularizaci jezuitského kolegia v roce 1773 objekt převzaly pruské úřady. Místnosti sloužily jako kanceláře opolského vládního obvodu, určitou dobu zde fungovala také městská nemocnice a od roku 1932 zde bylo z někdejší továrny na doutníky na Gartenstrasse 12 (dnes ul. Sienkiewicza) přeneseno muzeum, které se o zdejší prostory dělilo s knihovnou. Dnes můžete v muzeu spatřit jedinečné expozice, které přibližují bohatou a složitou historii opolského Slezska. V galerii polského malířství 19. a 20. století se nacházejí obrazy takových mistrů, jakými byli např. Jan Matejko, Józef Chełmoński nebo Stanisław Wyspiański. V činžovním domě, který sousedí s hlavní budovou, lze zažít opravdové cestování v čase - díky interiérům, ve kterých žili obyvatelé Opole od 19. do 60. let 20. století.

After secularization in 1773 of the Jesuits Collegium was taken over by the Prussia administration. The rooms were intended for offices of the Opole notaries, for a certain time there was a municipal hospital located there, and since 1932 the museum transferred from the former factories of cigarettes at the Gartenstrasse 12 (presently the Sienkiewicza street) shared the area with the library. Presently, one may see impressive items in the facility, which approximate rich and complicated history of the Opolski Silesia. In the gallery of the Polish painting of the 19th and 20th century, there are paintings by such painters as Jan Matejko, Juliusz Kossak, Józef Chełmoński or Stanisław Wyspiański. In the rent tenement neighbouring with the main building one may experience a real trip in time – through the interiors of the flats, which were inhabited by the Opolans since the 19th century to the 60s of the 20th centrury.

ul. Św. Wojciecha 13
45-023 Opole
tel. +48 77 453 66 77
www.mso.opole.pl

OPOLSKIE

Historia tego ponurego miejsca sięga lat 70. XIX w., gdy na zapleczu pruskiego poligonu wojskowego zorganizowano pierwszy obóz odosobnienia, przez który przeszło około 4 tys. jeńców francuskich. W okresie I wojny światowej w barakach przetrzymywano 90 tys. żołnierzy rosyjskich, rumuńskich, serbskich, włoskich, angielskich i francuskich. Podczas II wojny światowej Lamsdorf był jednym z największych miejsc zniewolenia w Europie. Hitlerowcy więzili tu ok. 300 tys. żołnierzy bez mała 50 narodowości, w tym blisko 200 tys. jeńców Armii Czerwonej. Przez pewien czas w obozie urządzono „przystanek" dla transportów zmierzających do Auschwitz. Ostatni obóz utworzyły po 1945 r. polskie władze. Izolowano w nim ok. 5 tys. Ślązaków przeznaczonych do przesiedlenia w głąb Niemiec.

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach

Centrální muzeum válečných zajatců v Łambinowicích

Central Museum of Military Prisoners in Łambinowice

Historie tohoto nechvalně proslulého místa sahá do 70. let 19. století, kdy byl v zázemí pruské vojenské střelnice zřízen první zajatecký tábor, kterým prošlo přes 4 000 francouzských zajatců. Během 1. světové války Prusové zadržovali na barácích 90 tisíc ruských, rumunských, srbských, italských, anglických a francouzských vojáků. Za 2. světové války patřil Lamsdorf k největším místům lidského utrpení v Evropě. Nacisté zde věznili kolem 300 tisíc vojáků, kolem 50 různých národností, z toho asi 200 tisíc zajatců Rudé armády. Po určitou dobu byla v táboře zřízena „zastávka" pro transporty směřující do Osvětimi. Poslední tábor zřídila po roce 1945 polská vláda. V něm izolovala kolem 5000 Slezanů určených k vysídlení do Německa.

The history of the sad place reaches the 70s, when in the background of the Prussia military polygon, the first separation camp was organized, through which 4 thousands of French prisoners came. In the period of the World War I, there were 90 thousands Russian, Romanian, Serbian, English and French prisoners kept in barracks. During World War II, Lamsdorf was one of the largest places of imprisonment in Europe. The Hitler supporters kept there about 300 thousand of soldiers in almost 50 nationalities, including nearly 200 thousand of the Red Army. For certain period of time, there was a "stop" organized in the camp for transports going to Auschwitz. The last camp was created after 1945 by the Polish authorities. There were about 5 thousand of Silesia inhabitants isolated intended for migration inside Germany.

ul. Muzealna 4
48-316 Łambinowice
tel. +48 77 434 34 75
www.cmjw.opole.pl

OPOLSKIE

To jedyna w województwie opolskim placówka muzealna na wolnym powietrzu. W okresie półwiecza działalności zgromadziła niepowtarzalną kolekcję zabytków drewnianej architektury wiejskiej Śląska Opolskiego. Na obszarze 10 hektarów można zwiedzić 24 obiekty, m.in.: budynki mieszkalne i zagrody, kościół, szkołę, karczmę, wiatraki, młyn oraz kuźnię. W trosce o autentyzm ekspozycji urządzono ogródki kwiatowe i warzywne, a na polach uprawia się len, proso czy grykę. Wszystkie budowle zostały przeniesione z pierwotnych lokalizacji i odtworzone z detalami. Wnętrza zdobią zabytkowe sprzęty i przedmioty ukazujące codzienne życie mieszkańców, gospodarkę rolną i rzemiosło.

Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu-Bierkowicach
Muzeum opolské vesnice Opole-Bierkowice
Museum of Opole Village in Opole-Bierkowice

Jediné muzeum v Opolském vojvodství pod širým nebem, které za půlstoletí své činnosti shromáždilo jedinečnou sbírku památek dřevěné venkovské architektury opolského Slezska. Na ploše 10 hektarů lze navštívit 24 objektů, např. obytné domy a hospodářské budovy, kostel, školu, krčmu, větrné mlýny, vodní mlýn a kovárnu. Ve snaze o autentičnost expozice zde byly zřízeny zahrádky s květinami a zeleninou, na polích se pěstuje len, proso a pohanka. Všechny budovy byly přivezeny z původních lokalit a rekonstruovány se všemi detaily. Interiéry zdobí historická náčiní a předměty ilustrující každodenní život venkovských obyvatel, jejich práci na poli a řemesla.

This is the only facility in the Opole region in open air. During the mid-century of activity, it gathered a unique collection of the monuments of wooden, village architecture of the Opole Silesia. Within the area of 10 hectares, one may visit 24 facilities, i.a.: residential buildings and farms, church, school, saloon, windmills, mill and smithy. Caring for authenticity of exposition, flower and vegetable garden were organized, and in the fields flax, millet and buckwheat are grown. All buildings were transferred from the primary locations and restored with all details. The interiors are decorated with equipment and items showing the everyday life of inhabitants, agriculture and handicraft.

ul. Wrocławska 174
45-835 Opole
Tel. +48 77 457 23 49, 474 30 21
www.muzeumwsiopolskiej.pl

Muzeum Diecezjalne w Opolu
Diecézní muzeum v Opoli
Diocese Museum in Opole

Utworzona w 1987 r. z inicjatywy arcybiskupa Alfonsa Nossola placówka gromadzi powstałe na Opolszczyźnie dzieła sztuki sakralnej, zajmuje się ich ochroną oraz konserwacją. W dwóch salach eksponowane są szaty liturgiczne, mszały, księgi i sprzęty kościelne. Najcenniejsze wśród prezentowanych zabytków to gotyckie figury: pochodząca z praskiej szkoły Parlerów „Madonna z Dzieciątkiem", „Pieta" z warsztatu Wita Stwosza, a także florencki obraz „Madonna z Dzieciątkiem i św. Janem Chrzcicielem". W bogatej kolekcji naczyń liturgicznych zwracają uwagę barokowe kielichy, monstrancje i relikwiarze wykonane kunsztownie przez nyskich złotników.

V muzeu vzniklém roku 1987 z iniciativy arcibiskupa Algonse Nossola najdete sbírky sakrálních uměleckých děl vzniklých v oblasti Opole. Muzeum se zabývá jejich ochranou a konzervací. Ve dvou sálech jsou vystavena liturgická roucha, misály, církevní knihy a jiné potřeby. Nejcennější z vystavených exponátů jsou gotické sochy - „Madona s dítětem" z pražské dílny Petra Parléře, „Pieta" z dílny Wita Stwosze a také florentský obraz „Madona s dítětem a sv. Jenem Křtitelem". Z bohaté sbírky liturgických nádob vás určitě zaujmou baroknı kalichy, monstrance a relikviáře mistrovsky vyrobené nyskými zlatníky.

The facility created in 1987 from the initiative of the archbishop Alfons Nossol gathers works of sacral art created in Opole region, deals with their protection and conservation. In two room, liturgical gowns, books and church items are collected. The most previous ones among those presented include: Madonna z Dzieciątkiem" coming from the Prussia school of the Perlors, „Pieta" from the workshop of Wit Stwosz as well as Florence painting „Madonna with the Child and St John the Baptist". In the rich collection of liturgical dishes, the Baroque cups, monstrance and relics drew attention performed by Nysa gold makers as masterpiece.

ul. Kardynała Kominka 1a
45-032 Opole
Tel. +48 77 456 60 15
http://muzeum.diecezja.opole.pl

Muzeum w Nysie – Pałac Biskupi
Muzeum v Nyse – Biskupský palác
Museum in Nysa – Bishop Palace

Muzeum mieści się w okazałej rezydencji, wzniesionej na przełomie XVII i XVIII w. na potrzeby biskupów wrocławskich. To jedno z czołowych dzieł architektury śląskiego baroku. Powstała w 1897 r. placówka muzealna jest najstarszą tego typu instytucją na Opolszczyźnie. Posiada bogate zbiory malarstwa i rzeźby, a na szczególną uwagę zasługuje kolekcja malarstwa europejskiego z XV-XIX w. Obszerny dział stanowi rzemiosło artystyczne: meble, wyroby z cyny, fajansu i kamionki, a także wyroby kowalskie, militaria, rękopisy oraz starodruki.

Muzeum sídlí v okázalé rezidenci postavené na přelomu 17. a 18. století pro potřeby vratislavských biskupů. Jde o jedno z předních děl slezského baroka. Muzeum založené roku 1897 je nejstarší institucí svého druhu v Opolském vojvodství. Najdete v něm bohatou sbírku obrazů a soch, zvláštní pozornost si zaslouží sbírka evropského malířství z 15.-19. století. Rozsáhlou sbírku zde tvoří také umělecké řemeslné výrobky – nábytek, výrobky z cínu, fajánsu, kameniny a také kovářské výrobky, vojenské předměty, rukopisy a staré tištěné knihy.

The museum is located in the wonderful residence, erected at the turn of the 17th and 18th centuries for the Wrocław bishops. It is one of the leading works of architecture art of Silesian Baroque. It was established in 1897, as a museum facility and is the oldest one in Opolski region. It has rich collections of painting and sculpture, where a special attention should be paid to the collection of the European painting from the 15th-19th century. A wide collection of artistic handicraft: furniture, goods from tin, faience and stoneware clay as well as smithy, military goods, manuscripts and old prints.

ul. Biskupa Jarosława 11
48-300 Nysa
Tel. +48 77 433 20 83
www.muzeum.nysa.pl

OPOLSKIE

Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu
Muzeum slezských Piastovců v Brzegu
The Museum of the Silesia Piast in Brzeg

Nazywany „śląskim Wawelem” zamek był rezydencją książąt brzeskich od 1311 r. aż do wygaśnięcia w 1675 r. tej piastowskiej linii. W XV-XVI w., za czasów Fryderyka II i jego syna Jerzego II, gotycka budowla zamieniła się w okazałą perłę renesansu. Po ataku wojsk pruskich w 1741 r. z zamku ocalała jedynie fasada budynku bramnego oraz parterowe sale we wschodnim skrzydle. W latach 1966-1990 nastąpiła kompleksowa odbudowa obiektu, w wyniku której został przywrócony jego pierwotny wygląd. Brzeska placówka jako jedyna instytucja muzealna w Polsce zajmuje się całością problematyki Piastów Śląskich i dziejami piastowskimi na historycznym obszarze Śląska. To główny temat bogatej ekspozycji wypełniającej zamkowe komnaty.

Hrad nazývaný také „slezský Wawel“ byl rezidencí břežských knížat od roku 1311 až do vymření této piastovské větve roku 1675. V 15. a 16. století, za vlády Fridricha II a jeho syna Jiřího II., se gotická budova proměnila v okázalou renesanční perlu. Útok pruských vojsk v roce 1741 přežila pouze stěna objektu brány a sály v přízemí východního křídla. V letech 1966-1990 proběhla komplexní rekonstrukce objektu, která hradu vrátila jeho původní podobu. Brzežské muzeum se jako jediná muzejní expozice v Polsku komplexně zabývá problematikou slezských Piastovců a dějinami tohoto rodu na historickém území Slezska. To je také hlavní téma bohaté expozice vyplňující hradní komnaty.

The castle called „Silesia Wawel” was the residence of the Brzeg dukes since 1311 until the Piast line expired in 1675. In the 15th-16th centuries, in the times of Frederic II and his son of George II, the Gothic building changed into a wonderful pearl of Renaissance. After the attack of the Prussia army in 1741, only the facade of the gate building survived from the castle and the ground floor rooms in the eastern wing. In the years 1966-1990, there was complex restoration of the building, as a result of which its primary appearance was regained. The Brzeg facility as the only museum institution in Poland deals with the whole problems of the Silesia Piast and the Piast history in the historical area of the Silesia. This is the main topic of the main exposition filling in castle rooms.

pl. Zamkowy 1
49-300 Brzeg
tel. +48 77 401 91 00
www.zamek.brzeg.pl

Muzeum Regionalne w Ołomuńcu
Vlastivědné muzeum v Olomouci
Regional Museum in Ołomuniec

Obiekt nawiązuje do tradycji ołomunieckiego muzealnictwa i jest najstarszym czeskim muzeum na Morawach. Formalnie obejmuje swoim działaniem obszar powiatu ołomunieckiego, ale zbiory pochodzą z całych Moraw Środkowych i liczą prawie milion pozycji. Tworzą je kolekcje z dziedziny archeologii, historii sztuki, numizmatyki, muzyki, militariów, mineralogii, zoologii, botaniki. Bogata jest też muzealna biblioteka (ponad 70 000 tomów) z unikatowym zbiorem rękopisów i starych druków. Na wiosnę 2012 zostaną otwarte kolejne, nowocześnie urządzone ekspozycje – „Przyroda kraju ołomunieckiego" i „Dziesięć stuleci jednego miasta", poświęcone historii Ołomuńca.

Muzeum navazuje na tradici olomouckého muzejnictví a je nejstarším českým muzeem na Moravě. Formálně je dnes činnost muzea vymezena územím okresu Olomouc, ale sbírkový fond pokrývá celou střední Moravu a čítá téměř milion položek. Zahrnuje sbírky např. archeologie, dějin umění, numismatiky, hudby, militarií, mineralogie, zoologie, botaniky a mnoho menších sbírek. Bohatá je také muzejní knihovna s více než 70 000 svazky s unikátním souborem rukopisů a starých tisků. Na jaře 2012 budou otevřeny nové moderní expozice – „Příroda Olomouckého kraje" a „Deset století jednoho města", věnovaná historii Olomouce.

The museum links to the tradition of Ołomuniec museum art and is the oldest Czech museum in Morawy region. Formally, the museum, covers with its range the area of the ołomuniecki poviate, but its collections come from the whole area of Central Morawy and counts almost a million of items. They include collections from archeology, history of art, coin collections, military elements, mineral items, zoology, botanic and many others. A museum library is rich also in over 70 000 volumes, with a unique set of manuscripts and old prints. In spring 2012, new expositions, organized in a modern style will be opened – „The Nature of the ołomunieckie land" and „Ten ages of one town", devoted to the history of Ołomuniec.

nám. Republiky 5
771 73 Olomouc
Tel. +420 585 515 111
www.vmo.cz

Olomoucký kraj

Zespół budowli architektury ludowej w Příkazach
Soubor staveb lidové architektury v Příkazích
Complex of buildings of folk architecture in Příkazy

Obiekty architektury ludowej w Příkazach są jedynym w swoim rodzaju zespołem budownictwa wiejskiego z rejonu Haná. Wszystkie budowle na terenie skansenu to zabytki kultury. Ważnym uzupełnienien typowego zwiedzania z przewodnikiem są interaktywne pokazy, np. tradycyjnych zbiorów i młócki, podczas których zwiedzający mogą sami spróbować powszedniej pracy dawnych mieszkańców wsi. Latem i w Boże Narodzenie odbywają się tu jarmarki rzemiosł, koncerty i inne imprezy kulturalne. Dawne spichlerze nad częściami mieszkalnymi zostały przerobione na przytulne galerie, w których odbywają się wystawy, znakomicie uzupełniające niezwykłą atmosferę tego miejsca.

Stavby lidové architektury v Příkazích jsou jedinečným souborem lidového stavitelství z oblasti Hané. Všechny stavby v areálu jsou kulturními památkami. Důležitým doplněním běžných komentovaných prohlídek jsou např. interaktivní ukázky tradiční sklizně a výmlatu, kdy si sami návštěvníci mohou vyzkoušet tyto dříve běžné práce venkovanů. V létě a o vánocích se zde konají řemeslné jarmarky, koncerty a další kulturní akce. Bývalé sýpky nad obytnou částí jsou upraveny jako příjemná galerie, kde se konají výstavy vhodně doplňující atypickou atmosféru tohoto prostoru.

Facilities of the folk architecture in Příkazy are the only complex of folk construction from the Haná region of that type. All the buildings within the area of the heritage park are the monuments of culture. An important supplementation of ordinary visit with a guide is, e.g. interactive show of traditional collections of art and spent grain, where the visitors may see for themselves everyday work of the former inhabitants of the village. In summer, and on Christmas, the fairs of handicraft, concerts and other cultural events are held there. Former granaries above residential parts are transformer into nice galleries, where exhibitions are held, which are an excellent supplementation of unique atmosphere of the place.

Příkazy 54
783 33 Příkazy
Tel. +420 776 576 598
www.hanackeskanzen.cz

Olomoucký kraj

Ekspozycja poświęcona procesom czarownic
Expozice čarodějnických procesů
Exposition devoted to the trials of witches

W dawnych podziemiach tzw. Domu Geschadera mieści się stała wystawa, prezentująca najczarniejszy, najbardziej ponury okres w dziejach Šumperka – okryte złą sławą procesy inkwizycyjne z drugiej połowy XVII w., których ofiarą padło 25 mieszkańców miasta. Po wystawie oprowadza nas sam główny inkwizytor Boblig, którego głosu słuchamy za pośrednictwem przewodnika audio. Zobaczyć można kopie podręczników inkwizytorskich i wyroków wydanych na ludzi oskarżonych o czary oraz repliki narzędzi tortur. Miejscem upamiętniającym męczeństwo prześladowanych jest więzienie Jindřicha Peschkego, najbardziej bohaterskiej ofiary procesów.

Ve starobylém sklepení tzv. Geschaderova domu se nachází stálá expozice, která mapuje nejtemnější období šumperských dějin - nechvalně proslulé inkviziční procesy z druhé poloviny 17. století, kterým padlo za oběť 25 obyvatel města. Celou expozicí provází prostřednictvím audioprůvodce hlas samotného hlavního inkvizitora Bobliga. K vidění jsou také kopie inkvizičních příruček a rozsudků nad lidmi obviněnými z čarodějnictví i repliky mučicích nástrojů. Památníkem lidského utrpení je vězení Jindřicha Peschkeho, který se stal nejstatečnější obětí procesů.

In the former undergrounds of the so called House of Geschader, a permanent exhibition is placed, which presents the worst, saddest period in the history of Šumperk – inquisition processes covered with bad fame from the second half of the 17th century, during which there were 25 victims among the town inhabitants. Around the whole exhibition, the main inquisitor Boblig himself guides us, whose voice is heard by us by means of an audio guide. One can also see copies of inquisitor books and judgments given against persons accused of witchcraft and replicas of torture tools. The place commemorating the pain of the persecuted is the prison of Jindřich Peschke, who is the most heroic victim of the trials.

Evropský dům setkávání
Kladská 1
787 01 Šumperk
Tel. 583 213 721, 721 346 527
www.sumperk.cz

Olomoucký kraj

Drewniane kościółki – Žárová, Maršíkov, Klepáčov
Dřevěné kostelíky – Žárová, Maršíkov, Klepáčov
Wooden churches – Žárová, Maršíkov, Klepáčov

Drewniane kościoły w Maršíkovie i Žárovej stoją już ponad 400 lat i mimo swojego wieku cały czas odprawiane są w nich nabożeństwa. Kościółek św. Marcina w Žárovej jest cennym zabytkiem późnorenesansowej architektury rustykalnej z 1611 r. Kościół św. Michała w Maršíkovie, zbudowany w późnorenesansowym stylu rustykalnym w 1609 r., to budowla zrębowa o charakterze sakralnym, która pierwotnie była świątynią luterańską. Drewniana kapliczka św. Jana Nepomucena w Klepáčovie stanowi przykład architektury drewnianej XVII w., na którą wpływ wywarł również styl późnorenesansowy.

Dřevěné kostely v Maršíkově a Žárové stojí již více než 400 let a i přes jejich věk stále slouží svému účelu. Kostelík sv. Martina v Žárové je významnou dřevěnou památkou pozdně renesanční rustikální architektury roku 1611. Kostel sv. Michala v Maršíkově postavený v pozdně renesančním rustikálním stylu roku 1609 je dřevěnou roubenou podélnou sakrální stavbou, která byla původně luteránským kostelem. Dřevěná kaplička sv. Jana Nepomuckého v Klepáčově patří mezi doklady dřevěné architektury 17. století ovlivněné pozdně renesančním stylem.

Wooden churches in Maršíkov and Žárova have been standing for over 400 years and despite their age they are wonderful temples. The church of St Marcin in Žárova is a precious wooden monument of late-renaissance rustic architecture from 1611. The church of St Michał in Maršíkov is built in the late-renaissance rustic style in 1609 is a wooden chip building of sacra nature, which initially was the Lutheran church. A wooden chapel of St Jan Nepomucen in Klepáčov constitutes an example of wooden architecture from the 17th century, which was affected by the late-renaissance style.

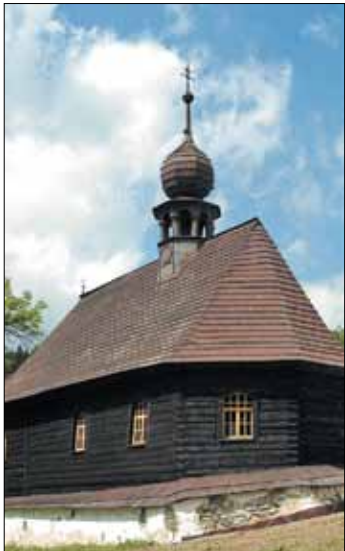

Kostel sv. Martina v Žárové – tel.: +420 583 295 129
Kostel sv. Michala v Maršíkově – tel.: +420 583 248 546
Kaplička sv. Jana Nepomuckého v Klepáčově
www.jesenikytourism.cz

Olomoucký kraj

Wyjątkowa ekspozycja umożliwia obejrzenie kolekcji zabytkowych powozów i latarni powozowych, zaliczanych do największych zbiorów w Europie Środkowej. Zwiedzający mogą podziwiać 54 powozy i sanie, a także zajrzeć do warsztatu zajmującego się restaurowaniem zabytków. Częścią muzeum jest depozytorium, obejmujące wszelkie materiały pisane, w tym dokumentację uzyskaną od zwiedzających, specjalistów i zebraną dzięki samodzielnym badaniom w ciągu 15 lat. Muzeum organizuje też co roku międzynarodowe spotkania rzemieślników kołodziejów pod nazwą Josefkol.

Muzeum Powozów Čechy pod Kosířem
Muzeum kočárů Čechy pod Kosířem
Museum of Carriages Čechy pod Kosířem

Jedinečná expozice v Čechách pod Kosířem nabízí návštěvníkům možnost zhlédnout ojedinělou sbírku historických kočárů a luceren, která je jednou z největších ve střední Evropě. Návštěvníci muzea mohou zhlédnout 54 kočárů a saní a také nahlédnout do restaurátorské dílny. Součástí muzea je i písemný depozitář zahrnující veškeré psané materiály včetně dokumentace získané od návštěvníků, odborné veřejnosti a samostudiem po dobu 15 let. Muzeum rovněž každoročně pořádá mezinárodní setkání řemeslníků kolářů s názvem Josefkol.

A unique exposition in Čechy pod Kosířem gives a possibility for the visitors to see a wonderful collection of monumental carriages and carriage lanterns, which is included into the largest in Central Europe. Visitors may admire 54 carriages and sleighs and also look into the restaurants workshop. A depository is also a part of the museum, covering all written materials, including documentation obtained from the visitors, specialists and collected due to independent research within 15 years. The museum organizes annual international meetings of craftsmen of wheel-wrights called Josefkol.

Náměstí Svobody 377
798 58 Čechy pod Kosířem
Tel. +420 602 557 167
www.historickekocary.cz

Olomoucký kraj

Ogród Zoologiczny w Opolu
Zoologická zahrada v Opoli
Zoological Garden in Opole

Mały zwierzyniec powstał na wyspie Bolko w latach 30. ubiegłego wieku. Dziś w tej oazie spokoju i zieleni mieści się nowoczesne ZOO, zajmujące powierzchnię 20 ha; żyje na niej ponad 1000 zwierząt, reprezentujących ok. 200 gatunków. Nowy rozdział w historii ogrodu rozpoczął się po powodzi w 1997 r., która doszczętnie zniszczyła wyspę. Przy odbudowie zredukowano do minimum tradycyjne klatki, tworząc okazałe wybiegi, zapewniające zwierzętom warunki zbliżone do naturalnych. W specjalnych bunkrach można podejrzeć zachowania wilków czy obserwować uchatki kalifornijskie przez szklane ścianki basenu. Furorę wśród zwiedzających robią goryle i stado żyraf.

Malý zvěřinec vznikl na ostrově Bolko již ve 30. letech minulého století. Dnes v této oáze klidu a zeleně najdete moderní ZOO, které se rozprostírá na ploše 20 ha a ve kterém žije přes 1000 kusů zvířat zastupujících asi 200 druhů. Nová kapitola historie ZOO se začala psát po povodni roku 1997, která ostrov zcela zničila. Při následné rekonstrukci byly tradiční klece omezeny na minimum. Místo toho byly vytvořeny okázalé výběhy zajišťující zvířatům téměř přirozené podmínky k životu. Ve speciálních bunkrech můžete pozorovat chování vlků, přes stěny bazénu zase lachtany kalifornské. Vaši pozornosti jistě neunikne gorila a stádo žiraf.

Small zoological garden was created on the Bolko island in the 30s of the last century. Today, in the oasis of peace and greens, there is a modern ZOO, occupying the area of 20 ha, where there are over 1000 animals living, representing about 200 species. A new chapter of the garden was started after the flood in 1997, which completely destroyed the island, While restoring, traditional cages were reduced to the minimum, creating wonderful paddocks, assuring for the animals the conditions which are close the natural ones. In special bunkers one may look at the behavior of wolves or observe Californian animals through glass walls of the basins. The herds of giraffes and gorillas make huge impression.

ul. Spacerowa 10
45-094 Opole
Tel. +48 77 456 42 67
www.zoo.opole.pl

OPOLSKIE

Dolina Małej Panwi
Údolí řeky Mała Panew
The Valley of Mała Panew

Mała Panew to jedna z niewielu polskich rzek, które wraz z licznymi dopływami zachowały swój naturalny bieg. Nieuregulowane koryto tworzy malownicze meandry, skrywające siedliska wydr i bobrów. Nie przez przypadek kajakarze nazywają Małą Panew opolską Amazonką. Mówią, że jest dzika, ale bezpieczna dla turystów, spokojna, ale zaskakująca. Piaszczyste łachy, niejednostajne brzegi i drzewa, które swymi gałęziami przecinają gładź wody na tysiące wąskich paseczków, przyciągają miłośników natury. Tylko z poziomu kajaka można zobaczyć bajeczne krajobrazy i rzadkie nagromadzenie głazów narzutowych.

Mała Panew je jednou z mála polských řek, které si spolu s přítoky uchovaly svůj přirozený tok. Neregulované koryto tvoří malebné meandry, které ukrývají sídliště vyder a bobrů. Není náhodou, že vodáci nazývají Małou Panew opolskou Amazonkou. Říkají, že je „divoká, ale pro turisty bezpečná". Klidná, ale dokáže překvapit. Písčité ostrůvky, rozmanité břehy a stromy, které svými větvemi rozdělují vodní hladinu na tisíce úzkých proužků". Jen z kajaku si lze naplno vychutnat tuto nádhernou krajinu a pozorovat vzácné nahromadění bludných balvanů.

The Mała Panew River is the Polish river which with numerous flows preserved its natural current. Not regulated bed creates picturesque meander, hiding habitats of otters and beavers. It is not a coincidence that canoes call the Mała Panew River – Opole Amazon. They say that it is "wild, but safe for tourists. Calm but surprising. Sandy areas, irregular coasts and trees which cut the waters with their branches into thousands of narrow strips". Only from the level of a canoe, one may see fabulous landscapes and rare collections of erratic boulders.

Spływy kajakowe
Staniszcze Małe
ul. Krzywa 7
47-113 Kolonowskie
Tel. +48 77 46 11 802

OPOLSKIE

Stobrawski Park Krajobrazowy
Stobrawský přírodní park
Stobrawski Landscape Park

Położony w dorzeczu Stobrawy, Budkowiczanki, Bogacicy, Brynicy i Smortawy, zajmuje powierzchnię ponad 52 tys. ha i należy do największych parków krajobrazowych w Polsce. Na nizinnym terenie dominują siedliska wodno-błotne, obejmujące obszar Lasów Stobrawsko-Turawskich, w których przeważają bory sosnowe. Atrakcję geologiczną i krajobrazową stanowią dochodzące do 20 metrów, obecnie całkowicie porośnięte, wydmy. Na terenie parku zarejestrowano 49 gatunków roślin prawnie chronionych oraz 16 gatunków z polskiej czerwonej listy, 250 gatunków chronionych zwierząt, w tym 165 gatunków ptaków. Obszar obfituje w budowle pałacowe i zamkowe oraz w obiekty sakralne.

Park ležící v povodí řeky Stobrawy, Budkowiczanky, Bogacice, Brynice a Smortawy má rozlohu přes 52 tisíc metrů čtverečních a patří k největším přírodním parkům v Polsku. Na nížinatém území dominují vodní a bažinaté oblasti, zahrnující oblast Stobrawsko-turawských lesů, v nichž převažuje borovice. Geologickou a krajinářskou zajímavostí jsou až 20 metrů vysoké duny, dnes již zcela zarostlé. Na území parku se vyskytuje 49 druhů zákonem chráněných rostlin a 16 druhů z polského červeného seznamu, 250 druhů chráněných zvířat, z toho 165 druhů ptáků. Celá oblast je bohatá na hrady, zámky a sakrální objekty.

Located in the river basin in Stobrawa, Budkowiczanka, Bogacica, Brynica and Smortawa, occupies the area of over 52 thousand and belong to the largest landscape parks in Poland. On the lowlands, the water-swamp habitats dominate, covering the area of the Stobrawsko-Turawskie Forests, in which pine forests dominate. A geological and landscape attraction includes dunes, reaching 20 meters, presently completely forested. Within the park, there are 49 species of plants registered, legally protected and 16 species from the Polish red list, 250 species of protected animals, including 165 species of birds. The area is rich in palace and castle facilities and sacral buildings.

Ładza
ul. Reymonta 3
46-034 Pokój
Tel. +48 77 469 35 50
www.spk.zopk.pl

OPOLSKIE

JuraPark Krasiejów
JuraPark v Krasiejowě
JuraPark in Krasiejów

Wykopaliska w Krasiejowie sięgają początku lat 90. ubiegłego wieku, gdy zachęcony opowieściami swego magistranta prof. Jerzy Dzik przyjechał do tutejszych kamieniołomów i wkrótce odnalazł w marglu czaszkę fitozaura. Szybko okazało się, że eksploatowane przez cementownię „Górażdże" wyrobisko jest olbrzymim cmentarzem zwierząt sprzed 230 mln lat. Prawdopodobnie najstarszym na świecie. Prace paleontologiczne trwają nadal, ale Krasiejów zamienił się w cenny produkt turystyczny za sprawą parku jurajskiego, będącego atrakcyjnym miejscem rozrywki połączonej z edukacją. Na olbrzymim terenie, wśród makiet naturalnej wielkości dinozaurów, można za pomocą nowoczesnych środków wirtualnego podróżowania przenieść się w czasie, żeby poznać dzieje Ziemi.

Historie vykopávek v Krasiejowě sahá do počátku 90. let, kdy profesor Jerzy Dzik, nadšený vyprávěním svého studenta, přijel do zdejšího kamenolomu a zakrátko v křemičitém slínu nalezl lebku fytosaura. Záhy se ukázalo, že lom využívaný cementárnou „Górażdże" je obrovským hřbitovem zvířat, starým přes 230 miliónů let. Zřejmě nejstarším na světě. I dnes zde pokračují paleontologické práce, avšak Krasiejów se změnil v turistickou atrakci díky jurskému parku, v němž najdete zábavu i vzdělání. V obrovském areálu, mezi maketami dinosaurů v životní velikosti, se můžete pomocí nejmodernějších prostředků virtuálního cestování přenést v čase a poznat historii Země.

The excavations in Krasiejów reach the 90s, when prof. Jerzy Dzik encouraged by the tales of his assistant, came to quarries and soon found a skull of fitosaurus in marling. It turned out quickly that the excavation exploited by the cement plant „Górażdże" is a huge cemetery of animals from the period going back to 230 mln years ago. Probably, the oldest one in the world. The paleontological works are still pending, but Krasiejów changed into tourist attraction due to Jurasic park, being an attractive place for entertainment connected with education. On the huge area, among matrices of natural size dinosaurs, one may transfer oneself in time , by means of modern means of virtual travel, to learn about the history of the Earth.

ul. 1 Maja 10
46-040 Krasiejów
Tel. +48 77 465 14 67
www.juraparkkrasiejow.pl

OPOLSKIE

Park Krajobrazowy Góra św. Anny
Přírodní park Hora sv. Anny
Landscape Park of St Anna Mountain

Park znajduje się w środkowo-wschodniej części województwa opolskiego, na terenie powiatów strzeleckiego i krapkowickiego. Zajmuje obszar 5 tys. ha, otoczonych otuliną o powierzchni 6,3 tys. ha, która niweluje niekorzystne oddziaływanie pobliskich ośrodków przemysłowych. Z dala widoczne jest wzniesienie nazywane Garbem Chełmu, którego trzon stanowią triasowe wapienie i dolomity. Góra św. Anny jest na Śląsku najdalej wysuniętym na wschód wygasłym wulkanem. Wśród unikalnych rezerwatów przyrody warto zatrzymać się w amfiteatrze zwieńczonym Pomnikiem Czynu Powstańczego dłuta Xawerego Dunikowskiego czy odbyć wędrówkę szlakiem licznych zabytkowych kościołów.

Park se rozprostírá v centrální a východní části Opolského vojvodství, na území okresu Strzelce Opolskie a Krapkowice. Rozloha samotného parku je 5000 ha, dalších 6300 ha pak zaujímá ochranná zóna, která niveluje negativní vliv nedalekých průmyslových center. Již z dálky činí kopec nazývaný Garb Chełmu, jehož jádro tvoří triasové vápence a dolomity. Hora sv. Anny je nejvýchodnější sopkou ve Slezsku. Uprostřed unikátní přírodní rezervace stojí za to se zastavit v amfiteátru ozdobeném Památníkem povstání z dílny Xawera Dunikowského nebo se projít trasou vedoucí po historických kostelech.

The Park is located in the central-eastern part of the Opolskie region, within the area of the strzelecko-opolski and krapkowicki poviates. It occupies the area of 5 thousand ha, surrounded by the lagging with the area of 6,3 thous. ha, which levels unfavorable influence of nearby industrial centers. The hill called Garb Chełmu is visible from the distance, the core of which includes Triassic limestone and dolomites. The Saint Anna Mountain is the furthest advanced volcano eastwards. Among unque reservations of nature, one should stop in the amphitheatre finished with the Monument of Czyn Powstańczy, by Xawery Dunikowski or make a trip along the path of monumental churches.

ul. Leśnicka 10
47-150 Góra św. Anny
Tel. +48 77 461 50 74
www.gsa.zopk.pl

OPOLSKIE

ZOO Ołomuniec
ZOO Olomouc
ZOO Ołomuniec

Niedaleko Ołomuńca na Svatym Kopečku (Świętym Wzgórzu), rozpościera się na 42,5 hektarach ogród zoologiczny, który naprawdę warto odwiedzić. Został otwarty dla publiczności już w 1956 r. Obecnie można tu podziwiać ponad 350 gatunków zwierząt w pięciu pawilonach oraz na wybiegach i w wolierach. Do najbardziej atrakcyjnych należą morskie akwaria z rekinami, nowoczesny wybieg dla makaków japońskich (charakteryzujących się czerwonymi twarzami) i kangurów, pawilon nietoperzy oraz wspólna ekspozycja niedźwiedzi i wilków. Nad ZOO wznosi się wieża widokowa, częścią obiektu jest też centrum linowe dla dzieci.

Nedaleko Olomouce na Svatém Kopečku se na 42,5 hektarech rozprostírá zoologická zahrada, která stojí za návštěvu. Pro veřejnost byla otevřena již v roce 1956 a v současnosti nabízí k vidění více než 350 druhů zvířat, která můžete obdivovat během prohlídky v pěti pavilonech a mnoha dalších výbězích a voliérách. K nejatraktivnějším patří mořská akvária se žraloky, průchozí výběh makaků červenolících a klokanů, pavilon netopýrů nebo společná expozice medvědů a vlků. Dominantu zoo tvoří vyhlídková věž viditelná z dalekého okolí, součástí areálu je i dětské lanové centrum.

Near Ołomuniec, on Svaty Kopeček (Holy Hill), on 42,5 hectares, there is a zoological garden, which is really worth seeing. It was opened for the public as early as in 1956, presently 350 species of animals can be admired in five pavilions and on many padlocks and voliers. The most attractive ones include sea aquariums with sharks, modern temporary padlocks for Japanese mackates (characterized by red face) and kangaroos, pavilion for bats and common exposition of bears and wolves. Above the zoo, there is a view tower seen from the distance, also a line centre for children is a part of the facility.

Darwinova 29
779 00 Olomouc
Tel. +420 585 151 601
www.zoo-olomouc.cz

Olomoucký kraj

Zabytkowe parki: Bezručovy, Smetanovy, Čechovy
Historické parky: Bezručovy sady, Smetanovy sady, Čechovy sady
Monumental parks: Bezručovy, Smetanovy, Čechovy

Najwspanialszą częścią zabytkowych parków w Ołomuńcu są Smetanove Sady, które stanowią oazę spokoju i wypoczynku zarówno dla mieszkańców, jak i osób zwiedzających miasto. Główną oś parku tworzy Aleja Rudolfa. Co roku odbywa się tu Flora Olomouc – wystawa o wieloletniej tradycji. Przeciwieństwem Smetanovych Sadów stał się po 1882 r. Čechovy Sad, a pod koniec XIX w. trójlistny układ parków ołomunieckich uzupełnił Bezručovy Sad, gdzie na murach miejskich znajdują się tzw. parkanowe ogrody. Te pierwotnie barokowe budowle zostały odnowione i udostępnione w 2011 r. Właśnie dzięki parkom miejskim Ołomuniec jest miastem pełnym zieleni.

Nejvýznamnější částí historických parků v Olomouci jsou Smetanovy sady, které jsou oázou odpočinku jak pro obyvatele, tak i návštěvníky města. Dominantou parku je Rudolfova alej. V parku se každoročně koná výstava s dlouholetou tradicí Flora Olomouc. Protějškem Smetanových sadů se po roce 1882 staly Čechovy sady a na konci 19. století doplnily zelený trojlístek olomouckých parků Bezručovy sady. V Bezručových sadech se na hradbách nacházejí tzv. parkánové zahrady. Tyto původně barokní zahrady byly v roce 2011 obnoveny a zpřístupněny. Právě díky městským parkům je Olomouc městem plným zeleně.

The greatest part of monumental parks in Ołomuniec is Smetanovy sady (Park of Smetana), which constitute an oasis of peace and leisure both for inhabitants and visitors. The main part of the park is the Rudolph Avenue. Each year, in park there is an exhibition of long-term tradition Flora Olomouc. An opoosition of Smetanove orchards after 1882 were the Čechovy sady, and at the end of the 19th century – a three-leaf system of Ołomuniec parks was supplemented by Bezručovy sady. In Bezručovych sady on the municipal walls there are so called hoarding gardens. These initially baroque gardens were restored and made available in 2011. It was just due to municipal parks Ołomuniec is the town full of greens.

Výstaviště Flora Olomouc, a.s.
Wolkerova 17
771 11 Olomouc
Tel. +420 585 726 111
www.flora-ol.cz

Olomoucký kraj

Skansen łowców mamutów
Památník lovců mamutů
Heritage park of mammoths' hunters

Unikatowa prezentacja wykopalisk archeologicznych powstała w słynnej na świecie Předmostí w 2006 r. Zwiedzający mogą tu podziwiać warstwy ze starszej epoki kamiennej. Kości zwierząt (mamuta włochatego, dzikiego konia Equus germanicus, renifera polarnego, lwa jaskiniowego, tura) zostały odkryte na łagodnym stoku w kilku warstwach. Tworzą je kompletne wielkie kości i drobne spalone kostki, zmieszane z barwnikiem. Część kości jest pocięta kamiennymi narzędziami w sposób, w jaki człowiek oporządzał upolowane zwierzę przed spożyciem. Nadzwyczajne znalezisko stanowi odłamek kości ozdobionej drobnym siateczkowym wzorem.

Tato unikátní autentická terénní prezentace archeologických nálezů byla vybudována ve světoznámé lokalitě Předmostí v roce 2006. Veřejnost zde může obdivovat nálezové vrstvy ze starší doby kamenné. Kosti zvířat (mamuta srstnatého, koně sprašového, soba polárního, lva jeskynního, pratura) byly nalezeny na mírném svahu v několika vrstvách. Tvoří je celé velké kosti i drobné spálené kůstky smíšené s barvivem. Část kostí je pořezána kamennými nástroji podle toho, jak člověk ulovené zvíře zpracovával na místě a následně zužitkoval. Mimořádným nálezem je zlomek kosti zdobené jemným mřížkovitým vzorem.

This unique, authentic, area presentation of archeological findings was built in a worldwide famous location of Předmostí in 2006. Visitors can admire here archological layers from the older stone epoch. The stones of animals (hairy mammoth, wild horse Equus germanicus, polar renifer, cave lion, tur) were found on a mild slope in a few layers. They are composed of whole, huge bones and tiny burnt small bones mixed with a color additive. A part of bones is cut with stone tool in the manner in which they were used by the man when he prepared a hunted animal. The most extraordinary item is a piece of stone decorated with small net pattern.

Pod Skalkou 1a,
751 24 Přerov – Předmostí
Tel. +420 581 217 404
www.mamutov.eu

Olomoucký kraj

W pałacowym parku znajduje się okazałe arboretum z 400 gatunkami rzadkich roślin, wśród których występują liściaste i wiecznie zielone gatunki drzew iglastych z Ameryki Północnej, Japonii, Chin, Azji Mniejszej i innych części świata. Park został założony prawdopodobnie około 1700 r. i początkowo obejmował tylko krajowe gatunki. Z upływem czasu arboretum rozszerzano i upiększano, nadając mu w końcu dzisiejszą postać ozdobnego ogrodu z bogatą kolekcją drzew oraz azalii. Zwiedzający mogą tu rozegrać partię szachów pod gołym niebem.

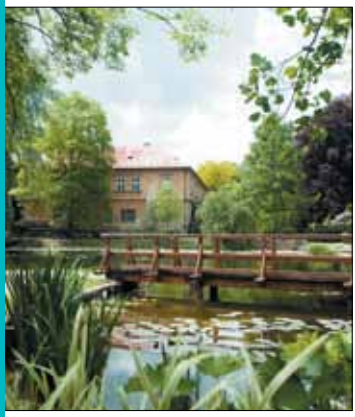

Arboretum Bílá Lhota
Arboretum Bílá Lhota
Arboretum Bílá Lhota

V zámeckém parku v Bílé Lhotě se nachází významné arboretum s 400 druhy vzácných dřevin s listnatými a stále zelenými jehličnatými dřevinami severní Ameriky, Japonska, Číny, Malé Asie a dalších zemí. Park byl založen pravděpodobně kolem roku 1700 a původně obsahoval jen domácí dřeviny, postupem času bylo arboretum rozšiřováno a zvelebováno až do dnešní podoby okrasného parku s širokou sbírkou dřevin a azalek. Přímo v arboretu si návštěvníci také mohou zahrát venkovní šachy.

In the palace park in the town of Bílá Lhota there is a significant arboretum with 400 species of rare trees, among which there deciduous and evergreen trees of coniferous ones from North America, Japan, China, Smaller Asia and other countries. The park was founded probably in 1700 and initially it covered only national species of trees, as time went by, arboretum was extended and made more beautiful, giving it a form of decorative garden with a rich collection of trees and azaleas, where one may play a game of chess in open air.

783 26 Bílá Lhota
Tel. +420 585 340 075
www.volny.cz/arboretum

Olomoucký kraj

Zbraszowskie jaskinie aragonitowe
Zbrašovské aragonitové jeskyně
Zbraszów aragonit caves

Zbraszowskie jaskinie aragonitowe leżą w malowniczej dolinie rzeki Bečvy w uzdrowisku Teplice nad Bečvou. To niezwykły system jaskiń o znaczeniu europejskim, powstały w wyniku jednoczesnego działania w wapieniach opadów atmosferycznych i ciepłych wód mineralnych, wypływających z dużych głębokości. Unikatowe zdobienie stanowi tutaj aragonit, ponadto tzw. gejzerowe stalagmity i kuliste naloty z wapienia naciekowego, przypominające wyglądem pączki. To najcieplejsze jaskinie w Republice Czeskiej, panuje w nich przez cały rok stała temperatura 14°C. Zostały odkryte w 1912 r. i udostępnione do zwiedzania czternaście lat później.

Zbrašovské aragonitové jeskyně leží v malebném údolí řeky Bečvy v lázních Teplice nad Bečvou. Jde o jedinečný jeskynní systém evropského významu vzniklý současným působením atmosférických a teplých minerálních vod vystupujících z velkých hloubek ve vápencích. Unikátní výzdobu zde tvoří minerál aragonit, dále tzv. gejzírové stalagmity a kulovité sintrové povlaky připomínající koblihy. Jedná se o nejteplejší jeskyně v celé České republice s celoroční stálou teplotou 14°C. Objeveny byly v roce 1912 a pro veřejnost jsou zpřístupněny od roku 1926.

Zbraszów aragonit caves are located in a picturesque valley of the Bečva river in the resort Teplice near Bečvou. It is a unique system of caves with the European meing, established as a result of a simultaenous effect of waterfalls in lime and warm mineral waters flowing out of high depths. The mineral aragonit is of largest importance here, in addition so called geyser stalagmites and spherical deposits from flowing lime (called sinter in Czech) reminding buds. These are the warmest caves in the whole Czech republic, with the all year round temperature of 14°C. they were discovered in 1912 and made available for visitors in 1926.

753 51 Teplice nad Bečvou
Tel. +420 581 601 866
www.caves.cz

Olomoucký kraj

Jaskinie Mladeczeskie
Mladečské jeskyně
Mladeczskie Caves

Jaskinie Mladeczeskie znajdują się na terenie Parku Krajobrazowego Litovelské Pomoraví. Skomplikowany labirynt szczelinowych korytarzy i komór powstał w górze wapiennej Třesín. Przestrzenie podziemne są bogato zdobione naciekami krasowymi. Jaskinie stanowią przeważnie horyzontalny, mocno rozczłonkowany labirynt korytarzy, komór i wysokich kominów, z ciekawym wymodelowaniem ścian i stropów. Jaskinie Mladeczeskie zalicza się do archeologicznych stanowisk o światowym znaczeniu. Są prawdopodobnie najstarszym i największym siedliskiem człowieka z Cro-Magnon, który żył tutaj, co potwierdzają znaleziska, przed ponad 31 tysiącami lat.

Mladečské jeskyně se nachází v chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Složitý labyrint puklinových chodeb a dómů je vytvořen ve vápencovém vrchu Třesín. Podzemní prostory jsou bohatě zdobeny krápníky. Jeskyně představují převážně horizontální, velmi členitý labyrint chodeb, dómů a vysokých komínů s pozoruhodnou modelací stěn a stropů. Mladečské jeskyně patří mezi archeologické lokality světového významu. Jsou patrně nejstarším a největším sídlištěm člověka kromaňonského v Evropě, který zde prokazatelně žil již před více než 31 tisíci lety.

Mladeczskie Caves are located within the Landscape park Litovelské Pomoraví. A complicated complex of crack corridors and chambers was created in the lime mountain Třesín. Undeground area is richly decorated with karst flows. The caves constitute a horizontal, strongly divided labirynth of corridors, chambers and high chimneys with a decoration of walls and ceilings worth seeing. The Mladeczskie caves are included into the archeological locations of world meaning. They are probably the oldest and the largest seat of the man from Cro-Magnon, who live here, which is confirmed by the findings from before over 31 thousand years.

783 21 Mladeč
Tel. +420 585 347 148
www.caves.cz

Olomoucký kraj

Jaskinie Jaworzyckie
Javoříčské jeskyně
The Jaworzyckie Caves

System Jaskiń Jaworzyckich tworzy skomplikowany zespół korytarzy, komór i przepaści. Jaskinie powstały w wysepce wapieni dewońskich, a do ich rozwoju przyczynił się potok Špraněk. Część zwana Svěcená Díra oraz przepaść Zátvořice były znane od niepamiętnych czasów. Pierwsza pisemna wzmianka o przyległych podziemnych przestrzeniach pochodzi od anonimowego autora z roku 1873. Jaskinie Jaworzyckie zawdzięczają swoją unikatowość bogatym i różnorodnym krasowym naciekom. To jedne z najpiękniejszych jaskiń w Republice Czeskiej.

Javoříčský kras nalezneme v severní části Drahanské vrchoviny. Podzemní systém Javoříčských jeskyní vytváří komplikovaný komplex chodeb, dómů a propastí. Byly vytvořeny v ostrůvku devonských vápenců a na jejich vývoji se podílel potok Špraněk. Část nazývaná Svěcená díra a propast Zátvořice byly známy odnepaměti. První písemná zmínka o přilehlých podzemních prostorách je od anonymního autora a pochází z roku 1873. Javoříčské jeskyně jsou unikátní pro svou bohatou a rozmanitou krápníkovou výzdobu a patří mezi nejkrásnější jeskyně v České republice.

The Jaworzycki karst will be found in the northern part of the Drahańska Highlands. An underground system of Jaworzyckie Caves creates a complicated complex of corridors, Chambers and precipices. The caves were created in the island of Devonian lime and the Špraněk stream was the one which contributed to its development. A part called Svěcená díra and the Zátvořice precipice were known for ages. The first written note about the adjacent underground spaces comes from an anonymous author from 1873. The Jaworzyckie Caves appreciate their uniqueness to rich and diverse karst flows, being one of the most beautiful caves in Czech Republic.

783 24 Slavětín u Litovle
Tel. +420 585 345 451
www.caves.cz

Olomoucký kraj

Jaskinie na Pomezí
Jeskyně na Pomezí
The na Pomezí Caves

The na Pomezí Caves are the largest system of caves in Czech Republic, created as a result of solving the cristal lime. They are characterized by narrow and high corridors, which in the place of crossing extend into small chambers. A total length of the system of caves amounts to about 1000 meters, a tourist tract amounts to 530 m, and it takes 45 minutes to walk it. The Na Pomezí Caves were recognized in 1965 as a national monument of nature. This unique karst with rich, lime flow characteristics. Varied karst information may, if only we use some imagination, remind different creatures or fable figures.

Jeskyně na Pomezí jsou největším jeskynním systémem v České republice vzniklým rozpouštěním krystalického vápence. Vyznačují se úzkými i vysokými chodbami, které se v křížení rozšiřují v menší dómy. Celková délka jeskynního systému je asi 1000 metrů, délka turistické trasy činí 530 m s dobou prohlídky 45 minut. Jeskyně Na Pomezí byla v roce 1965 vyhlášena národní přírodní památkou. Jedná se o výjimečný kras s bohatou krápníkovou výzdobou. Pestré krasové útvary tak mohou při troše fantazie připomínat různé tvory či pohádkové bytosti.

Jaskinie na Pomezí są największym systemem jaskiń w Republice Czeskiej, powstałym w wyniku rozpuszczania wapienia krystalicznego. Odznaczają się wąskimi i wysokimi korytarzami, które w miejscach krzyżowania rozszerzają się w niewielkie komory. Całkowita długość systemu jaskiń wynosi około jednego kilometra, trasa turystyczna liczy 530 m, a jej przejście trwa 45 minut. Jaskinie na Pomezí zostały w 1965 r. uznane za narodowy zabytek przyrody. To wyjątkowy kras o bogatej, wapiennej szacie naciekowej. Urozmaicone formacje krasowe mogą, jeśli tylko użyjemy odrobiny wyobraźni, przypominać różne stworzenia czy bajkowe postaci.

790 61 Lipová-Lázně
Tel.+420 584 421 284
www.caves.cz

Olomoucký kraj

Jaskinia na Špičáku
Jeskyně Na Špičáku
The Na Špičáku Cave

Jaskinia na Špičáku należy do najstarszych udokumentowanych na piśmie miejsc tego rodzaju w Europie Środkowej. Pierwsza wzmianka o niej pochodzi już z 1430 r. Jaskinia służyła często jako kryjówka, o czym świadczą liczne napisy na ścianach (najstarszy z 1519 r.). Liczący ponad 400 metrów długości labirynt korytarzy i szczelin powstał w dewońskich marmurach. To morskie skały osadowe sprzed 350–380 milionów lat. Na rozwój przestrzeni krasowych wyraźnie wpłynęły wody lodowca, które nadały jaskini ostateczny kształt i charakterystyczny dla korytarzy sercowaty profil.

Jeskyně Na Špičáku je jednou z nejstarších písemně doložených jeskyní ve střední Evropě. První písemná zmínka o ní pochází již z roku 1430. Jeskyně dříve sloužila jako častý úkryt, o čemž svědčí četné historické nápisy na stěnách (nejstarší z roku 1519). Přes 400 metrů dlouhý podzemní labyrint chodeb a puklin je vytvořen v devonských mramorech. Jedná se o mořské usazeniny staré 350-380 milionů let. Vývoj krasových prostor byl výrazně ovlivněn vodami ledovce, které daly jeskyni konečnou podobu a chodbám charakteristický srdcovitý profil.

The Na Špičáku cave belongs to the oldest documented caves in Central Europe. The first written note about it comes from 1430. The caves served earlier as a hiding place, which is proved by historical inscriptions on the walls (the oldest one from 1519). An underground labirynth amounting to over 400 meters long of corridors and cracks was created in Devonian marbles. These sea deposit rocks come from before 350-380 million years. The water of glacier strongly affected the development of the karst spaces, which gave the final shape to the cave and characteristic heart-like profile for the corridors.

790 82 Písečná
Tel. +420 584 423 129
www.caves.cz

Olomoucký kraj

Mchowe jeziorka Rejvíz
Mechová jezírka Rejvíz
The moss Rejvíz lakes

Pokaźne morawskie torfowisko jest obszarem chronionym, leżącym w płytkiej niecce na dziale wodnym Černej Opavy i Vrchovištnego Potoku. Zostało utworzone przez dwa połączone górskie torfowiska, pośrodku których znajdują się jeziorka mchowe. By ułatwić poznawanie tego unikatowego miejsca, w 1970 r. została tu otwarta piesza ścieżka edukacyjna, prowadząca do środka rezerwatu. Na trasie 2,2 km znajduje się 5 stanowisk z poglądowymi tablicami, opisującymi główne fenomeny tego miejsca. Ścieżka edukacyjna prowadzi żółtym szlakiem do tarasu widokowego nad Dużym Jeziorkiem Mchowym.

A huge Morawy peat deposit is a protected area located in a shallow trough on the water division of Černa Opava and Vrchovištny stream. It was created by means of two connected mountain peat deposits (surface) in the centers of which there are two mess lakes. In order to facilitate the familiarizing with the unique place, in 1970 a waking, educational path was opened here leading to the centre of the reservation. Along the route of 2,2 km, there are 5 posts with biew Texas describing main phenomena of the location. An educational path leads to with a yeallow one as far as the view terrace over the Large Moss Lake.

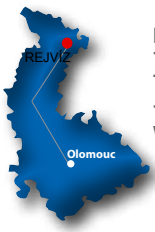

Rejvíz
793 76 Zlaté Hory
Tel. +420 584 402 228
+420 584 403 050
www.jeseniky.ochranaprirody.cz

Olomoucký kraj

Významné moravské rašeliniště je chráněným územím ležícím v mělké pánvi na rozvodí Černé Opavy a Vrchovištního potoka. Je tvořeno dvěma spojenými vrchovišti, v jejichž středech se nachází mechová jezírka. Pro seznámení s touto unikátní lokalitou byla v roce 1970 otevřena pěší naučná stezka vedoucí do středu rezervace. Na trase 2,2 km je 5 stanovišť s názornými texty pojednávajícími o hlavních fenoménech lokality. Naučná stezka vede po žluté turistické značce až k vyhlídkové terase u Velkého mechového jezírka.

Most żelazny w Ozimku
Železný most v Ozimku
Iron bridge in Ozimek

W 1795 r. skonstruowano w Ozimku most żelazny, który łączył brzegi Strzegomki w Łażanach koło Świdnicy, ale nie przetrwał dziejowych wstrząsów i pod koniec II wojny światowej spoczął w wodzie. Przed ozimską hutą można obejrzeć jego „krewniaka", który nie ma obecnie w Europie konkurenta. 12 września 1827 r. jako pierwszy przejechał po nim zaprzęgiem radca prawny Johann Friedrich Julian von Reil z wrocławskiego Wyższego Urzędu Górniczego. Aż do 1938 r. most dobrze sprawował się na trasie z Ozimka do Zawadzkiego. Do konstrukcji o długości 31,5 m i szerokości 6,5 m użyto 57 ton żeliwnych odlewów i 14 ton stali. Dziś most zaliczany jest do najcenniejszych zabytków techniki drogowej. Po renowacji w 2010 r. został udostępniony do użytku jako atrakcja turystyczna miasta.

Roku 1795 byl v Ozimku vyroben železný most, který spojoval břehy řeky Strzegomky v Łažanech u Świdnice, avšak ten nevydržel válečné běsnění a koncem 2. světové války se poroučel do vody. Před hutí lze spatřit jeho „dvojče", které v současné době nemá v Evropě konkurenci. 12. září 1827 se po něm jako první projel právní poradce Johann Friedrich Julian von Reil z vratislavského Vrchního báňského úřadu. Až do roku 1938 most dobře sloužil na trase z Ozimku do obce Zawadzkie. K výrobě konstrukce dlouhé 31,5 m a široké 6,5 m bylo použito 57 tun litinových odlitků a 14 tun oceli. Dnes patří most k nejcennějším památkám silniční techniky. Po rekonstrukci v roce 2010 byl uveden do provozu jako turistická atrakce města.

In 1795, the iron bridge was manufactured in Ozimek, which connected the banks of the Strzegomka river in Łażany near Świdnica, but it did not survive the history stores and at the end of the World War II it was placed on water. Before the steelworks, one may see its „relative", which has its competitor in Europe. On 12th of September 1827, Johann Friedrich Julian von Reil from Wrocław Higher Mining Office was the first to go under it in cart. As late as until 1938, the bridge was doing well in the tract from Ozimkek to Zawadzki. For the construction of 31,5 m in length and 6,5 m in width, 57 tons of cast iron casts were used and 14 tons of steel. Today, the bridge is included into the most valuable monuments of road technique. After renovation in 2010, it was made available for use as a tourist attraction of the town.

Urząd Gminy i Miasta
ul. ks. J. Dzierżona 4b
46-040 Ozimek
Tel. +48 77 462 28 00
www.ozimek.pl

OPOLSKIE

Jeszcze kilka lat temu Ernst Kotyrba kuł żelazo w starej kuźni mieszczącej się na zapleczu prószkowskiego zamku. Jego syn Walter pomyślał, że to idealne miejsce do urządzenia muzeum tej zanikającej profesji. Wszystko tu zostało w takim stanie, jakby ojciec przed chwilą wygasił palenisko. Pomysł podchwyciły władze miasta i od 2007 r. można nie tylko obejrzeć zabytkowe wnętrze, ale też uczestniczyć w nauce kowalstwa. Chętni mogą zobaczyć jak z kawałka żelaza powstaje podkowa oraz inne użytkowe i artystyczne przedmioty, a później – pod okiem doświadczonego kowala – spróbować swoich sił w sztuce, która wyciska z człowieka siódme poty.

Muzeum Kowalstwa w Prószkowie
Kovářské muzeum v Prószkowě
Museum of Smithy in Prószków

Ještě před několika lety Ernst Kotyrba kul železo ve staré kovárně v areálu prószkowského zámku. Jeho syn Walter přišel s myšlenkou, že je to ideální místo pro zřízení muzea zanikající profese. Všechno tu zůstalo tak, jako by otec před chvílí uhasil ohniště. Nápadu se chytil městský úřad a od roku 2007 lze nejen navštívit historický interiér, ale také se naučit některým kovářským dovednostem. Zájemci si mohou na vlastní oči prohlédnout, jak z kusu železa vzniká podkova či jiné užitkové a umělecké předměty a později, pod vedení zkušeného kováře, si sami vyzkoušet umění, které z člověka vyždímá poslední zbytky sil.

Just a few years ago, Ernst Kotyrba forged iron in old smithy located in the background of the Prószków castle. His son Walter thought that it was an ideal place for locating the museum of the disappearing profession. Everything was preserved in the condition as if the father extinguished the fire just a minute ago. The idea was supported by the town authorities and since 2007 one may see monument al interiors but also participate in the education of smithy. Those interested may see how a cuff is created from a piece of iron as well as other useful and artistic items – and later, under the supervision of the experiences smith – to try one's skills in the art, which is a hard work.

ul. Młyńska
46-060 Prószków
Tel. +48 77 401 37 00
mobile 512 247 345
www.kowalstwo.proszkow.pl

OPOLSKIE

Kanał Gliwicki
Gliwický kanál
Gliwicki Channel

Budowę kanału rozpoczęto w 1935 r., natomiast do użytku został oddany 8 grudnia 1939 r. Droga wodna łącząca Gliwice z Odrą zastąpiła dawny Kanał Kłodnicki. Ma długość 40 km, maksymalna głębokość wynosi 3,5 m, a różnica poziomów na początku i końcu traktu – 43,6 m. Kanał zaczyna się w Kędzierzynie-Koźlu na 89 kilometrze Odry. Głównym źródłem jego zasilania jest rzeka Kłodnica oraz dwa zbiorniki: Dzierżno Duże i Dzierżno Małe. Żegluga odbywa się dzięki śluzom w Łabędach, Dzierżnie, Rudzińcu, Sławięcicach, Nowej Wsi i Kłodnicy. Dwa kilometry poniżej śluzy w Nowej Wsi znajduje się bezkolizyjne skrzyżowanie kanału z Kłodnicą, która przepływa pod nim. To jedno z dwóch – obok Wielkiego Kanału Brdy – rozwiązań hydrotechnicznych tego typu w Polsce.

Výstavba kanálu byla zahájena roku 1935 a celé dílo bylo uvedeno do provozu 8. prosince 1939. Vodní cesta spojující Gliwice s Odrou nahradila dávný Kłodnický kanál. Jeho délka je 40 km, maximální hloubka 3,5 m a výškový rozdíl hladin mezi začátkem a koncem kanálu 43,6 m. Kanál začíná ve městě Kędzierzyn-Koźle, na 89. kilometru Odry. Jeho hlavním vodním zdrojem je řeka Kłodnica a dvě přehrady - Dzierżno Duże a Dzierżno Małe. Plavba lodí je umožněna díky zdymadlům v obcích Łabędy, Dzierżno, Rudziniec, Sławięcice, Nowa Wieś a Kłodnica. Dva kilometry pod zdymadlem v obci Nowa Wieś se nachází mimoúrovňová křižovatka kanálu s řekou Kłodnicí, která kanál podtéká. Taková řešení najdeme v Polsku pouze dvě - druhá podobná křižovatka se nachází na Velkém kanálu Brdy.

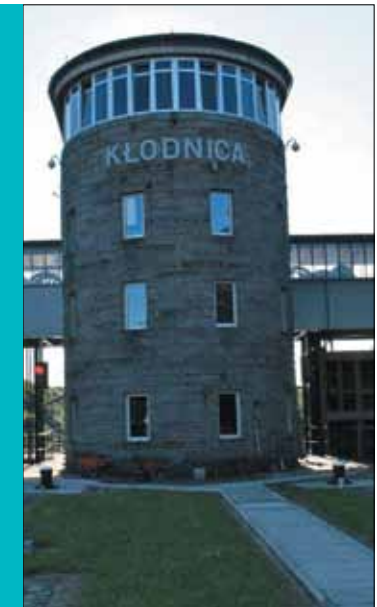

The construction of the channel was started in 1935, whereas it was given for usage on 8th of December 1939. The water tract connecting Gliwice with the Odra River replaced the former Kłodnicki Channel. It had 40 km in length, the maximum depth amounts to 3,5 m and the difference in levels at the beginning and at the end of the tract – 43,6 m. The channel starts in Kędzierzyn-Koźle, in 89 kilometer of the Odra River. Its main source is the Kłodnica river and two reservoirs – Dzierżno Duże and Dzierżno Małe. The sailing takes place due to hatches in Łabędy, Dzierżno, Rudziniec, Sławięcice, Nowa Wieś and Kłodnica. Two kilometers below the hatch in Nowa Wieś, there is a non-collision crossroads of the channel with Kłodnica, which flows underneath. This is one of the two – next to Grand Channel of Brda – solutions of the type in Poland.

Opolskie Centrum
Informacji Turystycznej
ul. Żeromskiego 3
45-030 Opole
Tel. +48 77 44 12 522
www.visitopolskie.pl

OPOLSKIE

Forty wokół Ołomuńca i Brama Terezjańska
Fortové pevnosti kolem Olomouce a Terezská brána
Fortifications around Ołomuniec and Terezian Gate

Cesarsko-królewska twierdza Ołomuniec należała w połowie XIX w. do najsilniejszych na terenie całej monarchii habsburskiej, mimo że budowa stałego wieńca samodzielnych fortów wokół twierdzy nie została z powodów finansowych dokończona. Obecnie można zwiedzić Fort XVII Křelov pod Ołomuńcem, w którym znajduje się muzeum ze stałą ekspozycją poświęconą historii twierdzy i kolekcją militariów, Fort XIII na Nové Ulici w Ołomuńcu oraz Fort II Radíkov. Częścią zabytkowych umocnień Ołomuńca jest też Brama Terezjańska. Jej nazwa pochodzi od imienia cesarzowej Marii Teresy, która przebywała w Ołomuńcu w 1754 r.

Císařsko-královská pevnost Olomouc patřila v polovině 19. století k nejsilnějším na celém území habsburského soustátí a to i přesto, že vybudování pevného věnce samostatných fortů okolo pevnosti, nebylo z finančních důvodů dokončeno. V současné době můžete navštívit Fort XVII v Křelově u Olomouce, v němž se nachází muzeum se stálou expozicí o historii fortové pevnosti a sbírkou militarií, Fort XIII na Nové Ulici v Olomouci a Fort II Radíkov. Součástí historického opevnění Olomouce je i Terezská brána. Ta získala své jméno po císařovně Marii Terezii během jejího pobytu v Olomouci v roce 1754.

Cesear-royal fortification of Ołomuniec belonged in mid-19th century to the strongest ones within the whole Habsburg monarchy despite the fact that construction of the permanent ring of independent forts around the rock was not finished for financial reasons. Presently, one may see the Fort XVII Křelov near Ołomuniec, in which there is a museum with a permanent exposition devoted to the history of the fort rock and a collection of military items, Fort XIII na Nové Ulici in Ołomuniec and Fort II Radíkov. A part of momnumental fortifications of Ołomuniec includes also Teresian Gate. Its name originates from the name of the empress Maria Teresa, who stayed in Ołomuniec in 1754.

Fort Křelov
Na Fortu 392/1
783 36 Křelov-Břuchotín
Tel. +420 603 444 010
www.forty.cz

Olomoucký kraj

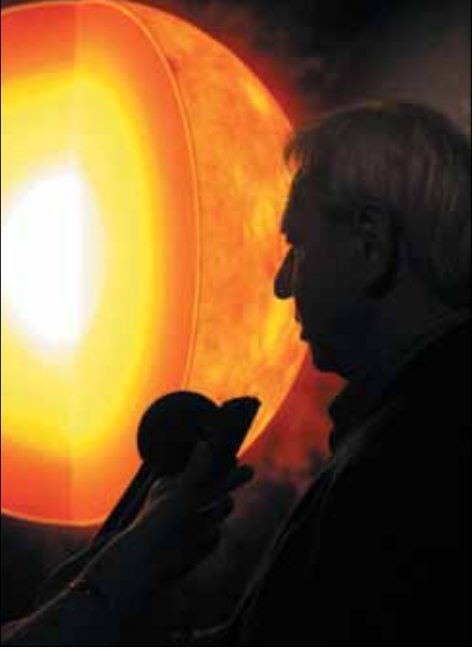

Ekspozycja czasu Šternberk
Expozice času Šternberk
Exposition of time Šternberk

Šternberk jest znany jako miasto zegarów, dlatego też w ramach rewitalizacji zabytkowej strefy miejskiej powstała tu unikatowa „Ekspozycja czasu", na której zgromadzono eksponaty z wielu muzeów czeskich i zagranicznych. Wystawa jest podzielona na kilka działów, poświęconych na przykład zależnościom czasu i wszechświata, cyklowi zmieniania się dnia i nocy, technikom mierzenia czasu. W muzeum można obejrzeć różne rodzaje zegarów słonecznych, gwiezdnych, ogniowych czy wodnych oraz piaskowych klepsydr. Ekspozycję zamyka część poświęcona regionowi Ołomuńca i Šternberka w odniesieniu do europejskiego zegarmistrzostwa.

Město Šternberk je známé jako „město hodin", což je jeden z důvodů, proč zde byla v rámci revitalizace městské památkové zóny zbudována unikátní Expozice času, která shromáždila exponáty mnoha muzeí českých i zahraničních. Expozice je rozdělena do několika částí, které pojednávají například o vztahu času a vesmíru, o koloběhu střídání dne a noci, technikách měření času. Prohlédnout si zde můžete různé druhy slunečních a hvězdných, ale třeba i ohňových, vodních nebo pískových hodin. Expozice je zakončena částí věnovanou Olomouckému regionu a Šternberku v kontextu evropského hodinářství.

The town of Šternberk is known as „town of clocks", therefore within the monumental restoration of the municipal zone, a unique Time exposition was built, which gathered items from many Czech and foreign museums. The exhibition is divided into a few parts, which are devoted, for example, to a relation of time and the universe, cycle of changing day and night. One can see also different types of solar and star, fre, water, sand (hourglass) clocks, techniques of time measurement. The exposition is closed with a part devoted to region of Ołomuniec and Šternberk in the context of European clock art.

ul. ČSA 19
785 01 Šternberk
Tel. +420 587 571 278
www.expozicecasu.cz

Olomoucký kraj

Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé Stráně
Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně
Peak-pump power station Dlouhé Stráně

Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé Stráně trafiła w 2005 r. do grona 7 największych cudów Czech. Najbardziej rozległa budowla hydrotechniczna w Republice Czeskiej ma największą turbinę rewersyjną w Europie o mocy 325 MW, dysponuje największym spadkiem w Czechach (510,7 m) i największą mocą zainstalowaną w elektrowni wodnej w RCz (2x 325 MW). Górny i dolny zbiornik są połączone dwoma ciśnieniowymi kanałami doprowadzającymi o średnicy 3,6 metra i długości 1,5 km. Z górnego zbiornika leżącego na wysokości 1350 m n.p.m. rozciąga się piękny widok na panoramę Jesioników. Całą elektrownię wodną można zwiedzić podczas wycieczki z przewodnikiem, który wszystko chętnie wyjaśnia.

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně se v roce 2005 zařadila mezi 7 největších divů České republiky. Nejrozsáhlejší vodní dílo v České republice má největší reverzní turbínu v Evropě o výkonu 325 MW, disponuje největším spádem v ČR (510,7 m) a největším výkonem instalovaným na vodní elektrárně v ČR (2x 325 MW). Horní a dolní nádrž jsou propojeny dvěma tlakovými přivaděči o průměru 3,6 metru a délce 1,5 km. Z horní nádrže leží v nadmořské výšce 1350 m se vám nabízí krásný výhled na panorama Jeseníků. Celé vodní dílo je možné si prohlédnout při exkurzi s odborným výkladem.

Peak-pump power station Dlouhé Stráně in 2005 is included as one of the 7 wonders of the Czech Republic. The most extensive hydrotechnique building in Czech Republic has the largest reverse turbine in Europe with the power of 325 MW, disposes the largest drop in CzR (510,7 m) and the largest power installed in water power plant in CzR (2x 325 MW). An upper and lower reservoirs are connected with two pressure supplying channels with a diameter of 3,6 meter and length of 1,5 km. From the upper reservoir, located on the height of 1350 m above sea level, there is a beautiful view on the panorama of Jesioników. The whole water power station can be visited during the trip with a guide, who will explain everything completely.

Informační centrum Dlouhé Stráně
788 11 Kouty nad Desnou 1
Tel. +420 585 283 282
+420 585 283 282
+420 602 322 244
www.dlouhe-strane.cz

Olomoucký kraj

Muzeum Wojska Staré Město
Vojenské muzeum Staré Město
Military Museum Staré Město

Muzeum mieści się w budynku nr 11 na terenie dawnych koszar. Obejrzeć można tu dwie wystawy poświęcone historii czechosłowackich umocnień z lat 1935-1938. Pierwsza ekspozycja obrazuje powstanie i historię koszar, prezentuje dokumenty z epoki, historyczne mapy i część uzbrojenia wojskowego. Druga przedstawia ogólną historię betonowych bunkrów na pograniczu. Za rzadki eksponat uważany jest na przykład aparat fotograficzny, wykorzystywany do tworzenia fotomap; szczególnie cenne są też chusty z hasłami narodowymi, które miały wzmacniać ducha bojowego żołnierzy.

Muzeum se nachází v budově č. 11 areálu bývalých vojenských kasáren. K vidění jsou zde hned dvě expozice věnované historii československého opevnění z let 1935 až 1938. První expozice popisuje vznik a historii kasáren, představuje dobové dokumenty, historické mapy nebo část vojenské výzbroje. Druhá expozice nabízí průřez minulostí betonových bunkrů v příhraničí. Za raritu muzea je považován například fotografický přístroj, pomocí něhož se tvořily fotomapy, nebo šátky s národními hesly, které měly posilovat bojového ducha.

The museum is located in the building no 11 within the area of former military barracks. One can see here two exhibitions at the same time, devoted to the history of Czech-Slovakian fortifications from 1935-1938. The first exposition describes the creation and history of barracks, presents documents from the epoch, historical maps and a part of military arms. The second exhibition presents a general history of concrete bunkers on the border. For example, a camera, used for creating photomaps,is considered as a rare item. Also scarves with national slogans, which were to strengthen battle spirit of the soldiers are especially valuable.

Beton Bunker Club Kronfelzov, o.s.
Hanušovická 351
Kasárna - budova č. 11
788 32 Staré Město
Tel. +420 732 530 774,
+420 739 963 678
www.opevneni-stm.cz

Olomoucký kraj

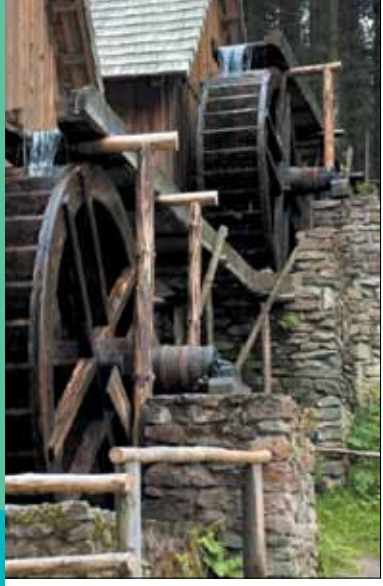

Młyny rud złota w Zlatych Horach
Zlatorudné mlýny ve Zlatých Horách
Mills for gold ore in Zlate Hory

Średniowieczny skansen górniczy na rzece Olešnici koło Zlatych Hor leży w miejscu zwanym Doliną Zagubionych Sztolni. Zwiedzający mogą tu obejrzeć repliki dawnych młynów do rudy złota z XVI w., gdy wydobycie cennego kruszca w tutejszym regionie cieszyło się największą sławą. Obie maszyny są napędzane kołami wodnymi, które czerpią energię z oryginalnego kanału. Urządzenia i eksponaty są w pełni sprawne. Zwiedzający mogą zobaczyć, jak kruszono nimi rudę złota. Przy odrobinie szczęścia kruszynę tego szlachetnego metalu można zabrać ze sobą na pamiątkę. Na terenie skansenu corocznie odbywają się międzynarodowe zawody w płukaniu złota.

Středověký hornický skanzen na řece Olešnici u Zlatých Hor leží v místě zvaném Údolí ztracených štol. Návštěvníci si zde mohou prohlédnout repliky dobových zlatorudných mlýnů ze 16. století - časů největší slávy dobývání zlata ve zdejším kraji. Oba stroje jsou poháněny vodními koly, která čerpají energii z původního kanálu. Zařízení a exponáty jsou plně funkční a návštěvníkům přímo prezentují drcení zlaté rudy. Při troše štěstí je možné si kousíček drahého kovu odnést domů jako suvenýr. V areálu každoročně probíhají mezinárodní závody v rýžování zlata.

A medieval mining heritage park on the Olešnica river near Zlate Hory lies in the place called the Valley of Lost Side Drifts (in Czech Údolí ztracených štol). The visitors can see replicas of former mills for dolg ore from the 16th century – the times when the mining of gold in the region was famous. Both machines are driven by water wheels, which take energy from the original channel. Devices and items are fully working, the visitors may directly see as gold ore is crushed with them. With a bit of luck, this piece of noble metal can be taken with as a souvenir. Within the area of a heritage park, annual international competitions in gold washing are organized.

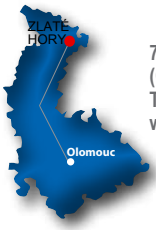

793 76 Zlaté Hory
(Ondřejovice)
Tel. +420 584 425 126
www.zlatehory.cz

Olomoucký kraj

Zabytkowa piekarnia w Kuniowie
Historická pekárna v Kuniowě
Monumental bakery in Kuniów

W Kuniowie koło Kluczborka zachowały się pozostałości XIX-wiecznej piekarni i kuźni, stanowiące kulturowe dziedzictwo regionu. Dzięki inicjatywie mieszkańców wsi znajdujące się w prywatnych rękach obiekty połączono w kompleks pod nazwą Izba Pamięci Regionalnej i Rzemiosła. W piecu z klinkierowej cegły powstaje podkowa Kuniowa. Chętni mogą sami przygotować ciasto według oryginalnej receptury sprzed 200 lat i po wypieczeniu chleba, przystąpić od razu do degustacji, odpoczywając na drewnianych ławach. Smakuje, że palce lizać.

V obci Kuniów u Kluczborku se dochovaly zbytky pekárny a kovárny z 19. století, které jsou považovány za kulturní dědictví regionu. Díky iniciativě obyvatel vesnice byly soukromé objekty spojeny do komplexu pod názvem „Centrum regionální paměti a řemesla“. V peci z kabřincových cihel lze vykovat kuniowskou podkovu. Zájemci si mohou sami připravit těsto podle původní receptury staré 200 let a po upečení chleba pak zahájit degustaci a odpočinout si na dřevěných lavicích. Chléb vám zachutná tak, že se budete olizovat až za ušima.

In Kuniów near Kluczbork, there were the remnants preserved of the 19th century bakery and smithy, constituting cultural heritage of the region. Due to the initiative of the villagers, the facilities in the private hands, were connected in the complex called „Chamber of Regional Memory and Handicraft”. In the furnace from keel brick, the cuff of Kuniów is forged. The interested may prepare the cake by themselves in accordance with the original 200 year old recipe 200 and after baking the bread, start its tasting, resting at wooden benches. It tastes like heaven.

ul. Kuniów 74
46-200 Kuniów
Tel. +48 77 41 80 584
www.kuniow.pl

OPOLSKIE

Browar w Namysłowie
Pivovar v Namysłowě
Brewery in Namysłów

Pierwsza wzmianka o nadaniu Namysłowowi prawa warzenia piwa pochodzi z 1321 r. W roku 1536 na zamku – znanym z zawarcia pokoju między królem Kazimierzem Wielkim a cesarzem Karolem Luksemburskim – powstał pierwszy browar. Istniejący po dziś dzień zakład piwowarski uruchomił pochodzący z Turyngii przedsiębiorca, który odkupił warzelnię od Joannitów i przekształcił ją w dużą firmę. Browar i zamek można obecnie zobaczyć tylko z zewnątrz. Przy okazji warto zwiedzić znajdujący się obok kościół Franciszkanów z I poł. XIV w., a także późnogotycki kościół pw. św. Piotra i Pawła z pocz. XV w. Przy ratuszu w centrum miasta znajduje się renesansowa fontanna, a kilkaset metrów dalej odrestaurowana Brama Krakowska z II poł. XIV w.

První zmínka o udělení várečného práva Namysłowu pochází z roku 1321. Roku 1536 vznikl na zdejším hradě, kde byl kdysi uzavřen mír mezi Kazimírem Velkým a Karlem IV., první pivovar. Pivovar, který zde stojí dodnes, založil durynský podnikatel, který koupil malou varnu od johanitů a proměnil ji v obrovský podnik. Pivovar a hrad si v dnešní době můžete prohlédnout jen zvenku. Při té příležitosti stojí za to navštívit nedaleký františkánský kostel z 1. poloviny 14. století a také pozdně gotický kostel sv. Petra a Pavla z počátku 15. století. Vedle radnice v centru města stojí renesanční fontána a o několik stovek metrů dále restaurovaná Krakovská brána ze 2. poloviny 14. století.

The first note on granting the right to Namysłów to brew the beer from 1321. In 1536 on the castle – known for contracting the peace between the king Kazimierz Wielki and the Caesar Karol Luxemburg – the first brewery was created. The brewery plant, existing till the present day, was launched by the entrepreneur coming from Turing who bought back the brewery from the Joannites and transformed it into a large enterprise. The brewery and the castle may be seen presently only from outside. On the occasion, one may visit the nearby church of Franciscans from the 1st half of the 14th century as well as the late-Gothic Church of St Peter and Paul from the beginnings of the 15th century. At the town hall in the city centre there is a renaissance fountain, and a few hundred meters further, a restored Cracow gate from the 2nd half of the 14th century.

Urząd Miejski
ul. Stanisława Dubois 3
46-100 Namysłów
tel. +48 77 419 03 00
www.namyslow.eu

OPOLSKIE

Browar w Głubczycach
Pivovar v Głubczycích
Brewery in Głubczyce

W 1856 r. piwowar August Weberbauer odkupił browar od miasta i w krótkim czasie uczynił z niego największy zakład piwowarski w okolicy. Około 1880 r. wyposażono go w maszynę parową. W 1892 r. roczna produkcja browaru osiągnęła 14 tys. hektolitrów piwa. Aby uniezależnić się od warunków atmosferycznych i rozwiązać problem chłodzenia napoju, zakupiono we wrocławskiej firmie Guttsmann maszynę do produkcji lodu. Po wojnie browar został upaństwowiony, zaś obecnie należy do prywatnej spółki. Znajdujące się w dwóch miejscach obiekty można obejrzeć jedynie z zewnątrz. Po sąsiedzku warto zatrzymać się przy Kolumnie Maryjnej z 1738 r., stojącej na tle odbudowanego ratusza, oraz zwiedzić kościoły – gotycki pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny (II poł. XIII w.) i odbudowaną w XVII w. świątynię pw. św. Anny.

Roku 1856 August Weberbauer koupil od města zdejší pivovar a zakrátko z něj učinil největší pivovarnický podnik v okolí. Kolem roku 1880 byl pivovar vybaven parním strojem. Roku 1892 dosáhla roční výroba piva 14 000 hl. Ve vratislavské firmě Guttsmann byl zakoupen stroj na výrobu ledu. Ten zbavil podnik závislosti na povětrnostních podmínkách a zároveň vyřešil problémy s chlazením nápoje. Po válce byl pivovar znárodněn a nyní patří soukromé společnosti. Objekty, které se nacházejí na dvou místech, si lze prohlédnout pouze zvenku. Za návštěvu stojí také Mariánský sloup z roku 1738 stojící před zrekonstruovanou radnicí a také zdejší kostely - gotický chrám Narození Panny Marie z 2. poloviny 13. století a kostel sv. Anny, Anny, obnovený v 17. století

In 1856, the brewerer August Weberbauer bought back the brewery from the town and in short period of time made it the largest brewery in the area. About 1880 it was equipped with a steam machine. In 1892 an annual production of brewery reached 14 000 hl of beer. In order to be independent on the atmospheric conditions and to solve the problem of the cooling the drink, in Wroclaw company by Guttsmann the machine for ice production was purchased. After the war, the brewery was nationalized, and presently it belongs to a private company. The facilities located into two places may be seen only from outside. It is worth stopping at the Mary Column from 1738, standing in the background of the restored town hall and visiting the churches – Gothic of Narodzenie Najświętszej Marii Panny from 2nd half of 13th century and restored temple of St Anna from the 17th century.

Urząd Miejski
ul. Niepodległości 14
tel. +48 77 485 30 21
www.glubczyce.pl

OPOLSKIE

Muzeum Browarnictwa w Hanušovicach, Browar Litovel i Zubr
Muzeum pivovarnictví v Hanušovicích, Pivovar Litovel a Zubr
Museum of Brewery in Hanušovice, Litovel and Zubr Breweries

Czeskie piwo jest znane wszędzie na świecie dzięki wyjątkowemu smakowi. W kraju ołomunieckim znajdują się 3 duże browary, których historia sięga daleko w przeszłość. W Přerovie warzy się piwo już od 1252 r., co poświadczają liczne źródła pisane. Obecny browar został założony w 1872 r. Historia warzenia piwa w miejscowości Litovel sięga roku 1291. Chlubą tutejszego browaru, założonego w 1893 r., jest miedziana warzelnia, osadzona w marmurze. W browarze w Hanušovicach piwo warzy się od 1874 r., można tu również odwiedzić Muzeum Browarnictwa, które obrazuje historię warzenia piwa w kraju ołomunieckim.

České pivo je známé všude ve světě díky své jedinečné chuti. V Olomouckém kraji se nachází 3 velké pivovary, jejichž historie se datuje hluboko do minulosti. V Přerově se vaří pivo už od roku 1252, jak dosvědčují četné písemné prameny, současný pivovar byl založen v roce 1872. Historie vaření piva v Litovli sahá do roku 1291. Chloubou zdejšího pivovaru založeného v roce 1893 je měděná varna, zasazená do mramoru. V hanušovickém pivovaru se pivo vaří od roku 1874 a můžete zde navštívit také Muzeum pivovarnictví, které mapuje historii vaření piva v Olomouckém kraji.

Czech beer is known everywhere in the world due to its exceptional taste. In the Ołomuniec country, there are 3 large breweries, the history of which goes back deep into the past. In Přerov, the beer has been brewed since 1252, which is confirmed by numerous written sources, the present brewery was established as late as in 1872. The history of the bear brewing in the town of Litovel goes back to 1291. The pride of the brewery, established in 1893 is a cooper digester house, settled in marble. In the brewery in Hanušovice, the beer has been brewed since 1874, one may visit also the Museum of Brewing, which presents the history of beer brewing in the Ołomuniec country.

Muzeum pivovarnictví v Hanušovicích
Pivovarská 265, 788 33 Hanušovice
Tel. +420 583 284 699, +420 608 864 773
Pivovar Holba Hanušovice: www.holba.cz
Pivovar Litovel: www.litovel.cz
Pivovar Zubr: www.zubr.cz

Olomoucký kraj

Ser Niva – Mleczarnia Otinoves
Sýr Niva – Mlékárna Otinoves
Niva Cheese – the Otinoves milk factory

Ulubiony przez smakoszy ser, o delikatnym i jednocześnie pikantnym smaku, jest tradycyjnym wyrobem mleczarni Otinoves, gdzie wytwarza się go już od 1963 r. Mleko z rejonu Morawskiego Krasu, jednego z najczystszych miejsc w Republice Czeskiej, w procesie dojrzewania daje wyrób o wyjątkowych walorach. Do produkcji wykorzystywane są pleśnie szlachetne, a cały proces trwa około czterech tygodni. Wśród koneserów najpopularniejsze jest połączenie sera Niva z czerwonym winem, świeżymi warzywami lub orzechami. Sera używa się też do dań przygotowywanych na gorąco.

Oblíbený sýr jemné a zároveň pikantní chuti je tradičním výrobkem Mlékárny Otinoves, kde se vyrábí již od roku 1963. Produkce mléka v Moravském krasu, v jedné z nejčistších lokalit v České republice, společně s postupem výroby a zráním, dává v Olomouckém kraji vzniknout sýru jedinečné chuti. Pro výrobu je využíváno ušlechtilých plísní. Servíruje se po dozrání za přibližně čtyři týdny. Mezi labužníky je nejoblíbenějším spojením sýru Niva s červeným vínem, čerstvou zeleninou nebo ořechy. Oblíbené je také využití v teplé kuchyni.

A favorite cheese, with a gentle and spicy taste at the same time is a traditional product of the Otinoves milk factory, where it has been produced since 1963. The milk from the area of the Morawy Karst, one of the cleanest places in Czech Republic, in connection with the production and ripening processes, enables the creation of the special cheese in the Ołomuniec country. The noble mould is used for the production of the cheese. It is served after the completion of the ripening process, which lasts about four weeks. Among the fans of the cheese, the most popular is a combination of the Niva cheese with red wine, fresh vegetables and nuts. The cheese is also used for hot dishes.

Mlékárna Otinoves s.r.o.
798 61 Otinoves 201
Tel. +420 582 395 033
www.mot.cz

Olomoucký kraj

System informacji turystycznej Województwa Ołomunieckiego

Informační centra – Olomoucký kraj

Tourist information center of ołomunieckie province

BĚLÁ POD PRADĚDEM
Informační centrum
Domašov 4, 790 85
tel.: 584 452 834
www.bela.cz

BLUDOV
MIS - Kulturní dům Bludov
tř. A. Kašpara 353, 789 61
tel.: 583 238 177
www.bludov.cz

HANUŠOVICE
Městské informační centrum
Hlavní 137, 788 33
tel.: 583 285 615
www.hanusovice.info

HORKA NAD MORAVOU
Turisticko informační centrum
a ekologická poradna
Skrbeňská 669/70, 788 33
tel.: 585 154 711
www.slunakov.cz

HRANICE
Městské informační centrum
Masarykovo nám. 71, 753 01
tel.: 581 607 479
www.mic.hranet.cz

JAVORNÍK
Městské informační centrum
Nádražní 160, 790 70
tel.: 584 440 688, 584 440 276
www.javornicko.cz

JESENÍK
Informační centrum Jesenicka
Palackého 2/1341, 790 01
tel.: 584 498 155, 584 459 514
www.jesenik.org

KOJETÍN
Vzdělávací a informační centrum
Masarykovo nám. 8, 752 01
tel.: 581 202 202
www.kojetin.cz/meks

KONICE
Městské kulturní středisko
Kostelní 46, 798 52
tel.: 582 397 250
www.konice.cz

KOUTY NAD DESNOU
Informační centrum
Elektrárny Dlouhé Stráně
prodejna Helia sport
Kouty nad Desnou, 788 11
tel.: 585 438 100, 583 283 282
www.dlouhestrane.cz/
cs/informacnicentrum

LIPOVÁ – LÁZNĚ
Informační centrum
Lipová - lázně 476, 790 61
tel.: 584 421 209
www.ic-lipova.cz

LIPNÍK NAD BEČVOU
Turistické informační centrum
Nám. T. G. Masaryka 13, 751 31
tel.: 581 773 763
www.mesto-lipnik.cz

LITOVEL
Turistické informační centrum
nám. Přemysla Otakara 754, 784 01
tel.: 585 342 300
www.mestolitovel.cz

MIKULOVICE
Místní knihovna
a informační středisko
Hlavní 214, 790 83
tel.: 584 429 381
www.mikulovice.cz

MOHELNICE
Informace při MěÚ Mohelnice
nám. Svobody 1, 789 85
tel.: 583 452 111
www.regionmohelnicko.cz

MORAVSKÝ BEROUN
Městské kulturní a turistické
informační centrum
náměstí 9. května 4, 793 05
tel.: 554 773 147, 554 254 546
www.morberoun.cz

NÁMĚŠŤ NA HANÉ
Turistické informační centrum
Hrad 1, 783 44
tel.: 585 952 184
zamek.namestnahane.cz

OLOMOUC
Informační centrum Olomouc
Horní náměstí, 771 27
(podloubí radnice)
tel.: 585 513 385, 585 513 392
tourism.olomouc.eu

OLOMOUC
ČD centrum Olomouc hl. n.
Jeremenkova 23, 772 00
tel.: 972 741 490

OLOMOUC
Tourist centrum s. r. o.
Švédská 10, 772 00
tel.: 585 231 460, 585 233 000
www.tourist-centrum.cz

OLOMOUC
Informační centrum pro mládež
Janského 1, 772 00
tel.: 739 452 451
www.icm.ddmolomouc.cz

PROSTĚJOV
Regionální informační centrum,
Pernštýnské náměstí 8
(v prostějovském zámku), 796 01
tel.: 582 329 722–723
www.prostejov.eu

PŘEROV
Městské informační centrum
Kratochvílova 14, 750 00
tel.: 581 217 187
www.mu-prerov.cz

STARÉ MĚSTO
Turistické informační centrum
náměstí Osvobození 166, 788 32
tel.: 583 239 134
www.staremesto.info

ŠTERNBERK
Městské informační centrum
ČSA 19, 785 01
tel.: 585 571 243
www.sternberk.eu

ŠTÍTY
Turistické informační centrum
nám. Míru 55, 789 91
tel.: 583 440 109
www.stity.cz

ŠUMPERK
Regionální a městské informační
centrum
Hlavní třída 22, 787 01
tel.: 583 214 000
www.infosumperk.cz

UNIČOV
Městské informační centrum
Masarykovo nám. 29, 783 91
tel.: 585 054 880
www.unicov.cz

VELKÉ KUNĚTICE
Informační centrum
Velké Kunětice 146, 790 52
tel.: 584 432 095
www.velkekunetice.cz

VELKÉ LOSINY
Informační centrum a knihovna
Lázeňská ul. 674, 788 15
tel.: 583 248 248
www.losiny.cz

VIDNAVA
Informační centrum
Radniční ulice 84, 790 55
tel.: 588 517 237
wwww.vidnava.cz

ZÁBŘEH
Infocentrum Zábřeh
ČSA 1, 789 01
tel.: 583 411 653
tourism.zabreh.cz

ZLATÉ HORY
Městské informační centrum
Bezručova 144, 793 76
tel.: 584 425 397
www.zlatehory.cz

ŽULOVÁ
Informační středisko
Josefské nám. 1, 790 65
tel.: 584 437 151
www.zulovsko.cz